

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 5/2003

Cena \$ 2.50

MAY 2003

Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou

Řád křížovníků s červenou hvězdou je jediným mužským rytířským řádem, který vznikl v Čechách a k tomu ještě byl založen ženou, dcerou českého královského rodu sv. Anežkou Přemyslovnou. Byl založený svatou Anežkou v roce 1233 při špitále u kostela sv. Ilaštala Na Františku na Starém Městě pražském s úkolem pečovat o nemocné a o poutníky a pracovat v duchovní správě. Tento řád přijal řeholi sv. Augustina a papež Řehoř IX. roku 1238 mu postoupil původní špitál v Praze. V roce 1252 se řád usadil na Staroměstské straně Pražského mostu, později Karlova, při kostele sv. Duha. Sem byl přenesen i řádový špitál, zvaný špitálem sv. Františka z Assisi, také řádový kostel při něm byl později zasvěcen sv. Františku. Zde vznikl hlavní dům křížovníků, kteří pak používali jako řádové znamení červené hvězdy s červeným křížem. Během 13. století pod správu pražského špitálu byly převedeny některé mimopražské špitály: v Klatovech, v Chebu, v Mostě a ve Stříbře. V pražském domě sídlil představený řádu, který měl titul mistra a později, po rozšíření řádu, titul generála a velmistra (pro Čechy, Maďarsko - například měli i kostel sv. Martina v Bratislavě, Rakousko i Slezsko). Představený křížovníků od roku 1701 byl infulovaný (čili měl právo nosit biskupské insignie).

Do 18. století měl řád kromě kněží i laické bratry, potom pouze kněze. Řeholní jméno u křížovníků není uváděno. Při oslavách sedmi století své existence (po roce 1930) mohl řád vykazat jistě významné statistické údaje - spravoval 30 farností a pečoval o téměř 150 000 věřících. Tuto službu vykonávalo 60 kněží a 12 kleriků s jednoduchými sliby. Významní představitelé tohoto řádu sídlili především v Praze, poté to byl probošt na Hradišti u Znojma (později nazývaný moravským zemským infulovaným prelátem - pražský velmistr měl titul zemského preláta českého), další významná místa měli v Mostě, v Chebu a rovněž u sv. Karla Boromejského ve Vídni. Důležité byly i komendy ve Slezsku, z nichž byla nejstarší ve Vratislavi (při špitále sv. Alžběty). K ní se ve Slez-

sku připojovaly i další, například Lehnice, Svidnice a jiné s patronátem na 14 farách. Tyto slezské domy vizitoval pražský velmistr, avšak zanikly sekularizací v roce 1810. V letech 1723-1785 měl také řád svou komendu v Bratislavě.

Tento řád měl od samého počátku přesně vytyčený úkol, totiž pečovat o nemocné a chudobné. Zpočátku členové tohoto řádu tvořili bratrstvo skládající se ze zbožných laiků, založené s pomocí menších bratří. Mnozí z nich, někteří se domnívají, že snad všichni, byli šlechtického původu. Jeden provinciál minoritů stanovil bratrstvu jakási pravidla.

Svatá Anežka dvakrát zasáhla ve prospěch nového řádu. Žádala papeže, aby řádu udělil rozpoznávací znamení. Papež pověřil tímto úkolem pražského biskupa. Ten pro rozlišovací znamení řádu ustanovil rudý kříž s rudou hvězdou. Někteří jsou té domněnky, že už toto znamení užívali členové řádu dříve. Podruhé zasáhla Anežka ve prospěch křížovníků a špitálu u svého bratra krále Václava I. Místo u kostelíka sv. Petra svými rozměry nevyhovovalo a proto byl špitál přenesen dovnitř města nové obklopeného hradbami. Několik měsíců před smrtí král Václav I. (zemřel 1253) potvrdil špitálu všechny jeho statky a v uvedené listině se zmiňoval o své sestře Anežce jako o zakladatelce špitálu. Jak výše připomenuto, pražský špitál nebyl jediným špitálem tohoto řádu.

Svatá Anežka povzbuzená příkladem své sestřenice svaté Alžběty začíná provádět františkánské ideály tím způsobem, jako je prováděl svatý František a první františkáni, kteří přišli do zemí střední Evropy. Anežka zakládá špitál pro nemocné a neduživé. Možná, že se i u nás tu a tam objevilo malomocenství a snad i jiné nakažlivé nemoci. Anežka se rovněž postarala o získání rozsáhlých statků pro tento řád a špitály si získávaly také přízeň četných šlechticů v Čechách i na Moravě. Tento řád křížovníků v dějinách své existence má svého 47. generála a velmistra. Je jím P. Jiří Kopejsko, bývalý probošt na Chlumu sv. Máří nedaleko Karlových Varů.

Z velmistrů řádu si připomeňme nyní

Hlavní oltář kostela sv. Františka u křížovníků v Praze

ty, kteří byli pražskými arcibiskupy a poté poslední velmistry řádu křížovníků. Vzestup řádu v 16. století byl spojen s osobou 23. velmistra Antonína Bruse (1552-1580). Narodil se v moravské Mohelnici. Byl jazykově a literárně velmi vzdělán. Ovládal 5 jazyků. Vstoupil do řádu křížovníků a v roce 1540 byl vysvěcen na kněze. Působil na různých místech ve službě vojenského kaplana. Odtud si přinesl nemoc dnu. Po svém zvolení velmistrem se zasloužil o duchovní obnovu řádu. V roce 1554 podepsal listinu českých církevních hodnostářů a předních aristokratických rodin, kterou adresovali sv. Ignáci z Loyoly s žádostí o vyslání Tovaryšstva Ježíšova do Čech. Úkolem zprostředkovatele byl pověřen sv. Petr Kanisius, významný jezuita a apoštol zaalpských zemí. Ten vyjednal působení jezuitů v Praze. Císař Ferdinand I. jmenoval Bruse biskupem vídeňské diecéze a v roce 1561 se stává metropolitou obnoveného arcibiskupství v Praze (během 140 roků

Pokračování na str. 12

*Foto na titulní straně:
Hlavní konvent křížovníků s kostelem
sv. Františka u Karlova mostu v Praze*

Čemu mě naučil let na Měsíc

James Benson Irwin (1930-1991) americký astronaut, člen expedice APOLLO 15, osmý člověk na Měsíci. Spolu s A. M. Wordenem a D. R. Scottem odstartoval z mysu Canaveral dne 26. července 1971. Bylo mu 41 let, na cestu se připravoval 5 roků. Expedice měla nalézt nejstarší horninu na Měsíci - tzv. „bílý kámen“ a jako jediná zkoumat měsíční pohoří. Členové expedice nasbírali téměř 70 kg hornin. Byli první, kteří strávili na Měsíci 3 dny. První také vyzkoušeli měsíční vozidlo „Rover“. Najezdili s ním téměř 30 kilometrů. Pak je zaparkovali 100 m od lunárního modulu, kamera snímala poprvé start z Měsíce. Úspěšný návrat na Zemi byl 7. srpna v dopadové oblasti severně od Honolulu. Po návratu z Měsíce napsal J.B. Irwin mnoho knih o své cestě do kosmu. Stal se kazatelem a věnoval se šíření evangelia po celém světě. V květnu 1990 navštívil Československo. Při této návštěvě předal prezidentu Václavu Havlovi naši vlajku, kterou měl s sebou na Měsíci.

Více než pozemšťan

Jsem teď víc než pozemšťan, protože jsem chodil po Měsíci. Cesta do vesmíru mne zcela změnila, můj život nyní dostal hlubší smysl. Předtím jsem dával přednost sobeckému způsobu života, žil jsem rychle a na vysoké noze. Avšak let na Měsíc mě naučil pokoře, skromnosti. Začal jsem si vážit života, lidí...

Na Měsíci to není tak pěkné jako na Zemi – nejsou tu stromy, květy, tráva, všude jen samé kamení a prach. Máte zcela zvláštní pocit, když vidíte svoje otisky nohou na jiném světě. Vědci tvrdí, že tam zůstanou miliony let... Pak ale pohlédnete nahoru a užasnete: uvidíte naši Zemi. Je krásná. Namodralá visí nepohnutě v černém prostoru, zahalená do bílých oblaků. Je najednou tak daleko, malinká, zranitelná, křehká jako kulička. Pomyslel jsem si – když je Země tak malá, což teprve já? Jsem méně než prach v nekonečném vesmíru...

Na Zemi nebyl vidět žádný náznak lidské činnosti, žádná města, stavby, bohatství, moc – nic, za čím se člověk pachtí. Uvědomil jsem si, že naše Země je velmi zvláštním a krásným místem ve vesmíru, že je dílem Božích rukou a že Bůh miluje Zemi a lidi na ní. Můj pohled na život se úplně změnil. Vrátil jsem se z kosmu jako člověk, jehož víra byla prohloubena.

Jak to vlastně začalo...

Létat vysoko a rychle bylo mým snem už v době, kdy jsem byl malý chlapec. Sen se mi splnil. Stal jsem se zkušebním pilotem, lámal jsem světové rekordy ve výšce i rychlosti. Byl jsem na to velmi hrdý. Létal jsem raději než jedl a spal. Asi jsem byl příliš pyšný, protože jednoho rána jsem havaroval s jedním studentem v lehkém letadle. Letadlo nevybuchlo, byli jsme však vážně zraněni – já jsem měl zlomené obě nohy, čelisti, vyražené zuby, otřes mozku, mnohočetné rány. Když jsem procitl z bezvědomí, lékaři mi řekli, že už zřejmě nikdy

nebudu létat. V tu chvíli můj život ztratil smysl. Tehdy jsem si vzpomněl na Boha, na to, že jsem žil vlastně jen pro sebe a po svém. Prosil jsem ho za odpuštění a uzdravení. A Bůh mne vyslyšel. Nejen že mi nohu nemuseli amputovat, ale po dvou letech jsem mohl opět létat. Nad mé očekávání jsem byl vybrán i pro kosmický program.

Má člověk létat do vesmíru?

Lidé se často ptají: má člověk vůbec létat do vesmíru? Myslím, že Bůh, náš Stvořitel, připravil pro nás nádhernou modrou planetu, která je vlastně velkou kosmickou lodí. Má svůj atmosférický systém, svůj zdroj tepla a světla. Je přesně tak daleko od Slunce, jak je právě k životu třeba. Všichni jsme vlastně kosmickými bytostmi. Jsem přesvědčen, že Bůh nás ustanovil k tomu, abychom veškeré jeho dílo – Zemi i vesmír – moudře užívali, také jako zvědavé bytosti je objevovali a zkoumali.

Lidé často říkají, že věda a víra si protirečí. Pro mne však věda znamená odhalování Božích zákonů na Zemi i ve vesmíru. Vědecké bádání jenom potvrzuje, že v kosmu vládne Boží řád a inteligence. Proto vědec potřebuje víru v Boha, aby měl moudrost nejenom při výzkumu, ale i při využití vědeckých poznatků ve prospěch lidstva. Mnozí špičkoví vědci na celém světě jsou věřící. Také většina z nás astronautů na Měsíci byla věřících.

Zázračné přistání

Když modul přistál na Měsíci, zůstal značně nakloněn. Přistáli jsme na hraně malého kráteru. Poněkud nás to znepokojilo, ale ukázalo se, že to byla naše záchrana. Řídící středisko v Houstonu nás po přistání upozornilo, že ztrácíme vodu. Zjistili jsme netěsnost v nádrži. Voda unikala do nejnižšího rohu modulu – našťastí právě tam nebylo žádné elektrické vedení. Kdyby modul dosedl jinak, voda by stékala do jiného kouta, kde byla řada elektrických zařízení. Došlo by ke zkratu, což by vyřadilo přístroje. Naše výprava by ztroskotala. Byl by to náš konec.

Pokračování na str. 14

LITURGICKÁ ČTENÍ

4.neděle velikonoční - 11.května 2003

1. ČTENÍ - Sk 4, 8-12

Absolutní prvenství Krista pro dosažení spásy prohlašuje Petr ve své obhajovací řeči před veleradou: „V nikom jiném není spása. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“ Citát žalmu 118,22 vztahuje na Ježíše to, co bylo řečeno o chrámu. Kristus se tak stává pojítkem, „nárožním kvádrem“, kolem něhož drží pohromadě celá budova dějin a vykoupeného lidstva.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr, naplněn Duchem svatým, řekl: „Přední mužové v lidu a starší! Když se dnes musíme odpovídat z dobrého skutku na nemocném člověku, kým že byl uzdraven, tedy ať to víte vy všichni a celý izraelský národ: Ve jménu Ježíše Krista Nazaretského, kterého jste vy ukřižovali, ale kterého Bůh vzkřísil z mrtvých: skrze něho stojí tento člověk před vámi zdravý. On je ten 'kámen', který jste vy stavitelé odhodili, ale z kterého se stal kámen nárožní. V nikom jiném není spása. Neboť pod nebem není lidem dáno žádné jiné jméno, v němž bychom mohli dojít spásy.“

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 1-2

U věřícího vede „poznání“ Boha láskou k synovství. Uskutečňuje se postupně: existuje důvěrnost počáteční, dřívější, křestní, a existuje důvěrnost pokračující, postupný růst. Takto je Boží dětství uskutečněno „už teď“, v našem přítomném křesťanském bytí, a existuje definitivní Boží dětství, při němž „mu budeme podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.“

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milovaní! Illeďte, jak velikou lásku nám Otec projevil, že se nejen smíme nazývat Božími dětmi, ale že jimi také jsme! Proto nás svět nezná, že nepoznal jeho. Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je.

EVANGELIUM - Jan 10, 11-18

Dobry pastýř dává za ovce svůj život. Ježíš se ztotožňuje s „pastýřem“ a rozvíjí svůj vztah k „ovcím“: ochotu zcela se pro ně nasadit, darovat za ně život. Z tohoto daru pak vyrůstá vzájemný vztah lásky vyjádřený slovem „znát“ (tím se v Písmu vyjadřuje hluboké poznání, vedoucí k důvěrnému společenství). Obraz „dobrého pastýře“ je zde dovršením starozákonní zvěsti o Bohu - jediném Pastýři Izraele, který ovšem touží do jednoho stáda shromáždit nejen Izrael, ale celé lidstvo.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl: „Já jsem pastýř dobrý! Dobry pastýř dává za ovce svůj život. Kdo je najatý za mzdu a není pastýř a jemuž ovce nepatří, jak vidí přicházet vlka, opouští ovce a dává se na útěk - a vlk je uchvacuje a rozhání - vždyť kdo je najatý za mzdu, tomu na ovcech nezáleží. Já jsem dobrý pastýř; znám svoje ovce a moje ovce znají mne, jako mne zná Otec a já znám Otce; a za ovce dávám svůj život. Mám i jiné ovce, které nejsou z tohoto ovčince. Také ty musím přivést; a uposlechnou mého hlasu a bude jen jedno stádo, jen jeden pastýř. Proto mě Otec miluje, že dávám svůj život, a zase ho přijmu nazpátek. Nikdo mi ho nemůže vzít, ale já ho dávám sám od sebe. Mám moc život dát a mám moc ho zase přijmout. Takový příkaz jsem dostal od svého Otce.“

5.neděle velikonoční - 18.května 2003

1. ČTENÍ - Sk 9, 26-31

Vedle podrobnosti z Pavlova života nám svatopisec předkládá i stručnou zprávu o situaci církve: „S úspěchem se vyvíjela, žila v bázni před Pánem a rostla přispěním Ducha svatého.“

Čtení ze Skutků apoštolů.

Když přišel Šavel do Jeruzaléma, pokoušel se navázat styk s učedníky, ale všichni se ho báli. Nemohli uvěřit, že on je učedníkem. Ujal se ho však Barnabáš. Uvedl ho k apoštolům a vypravoval, jak Šavel viděl na cestě Pána, který s ním mluvil, a jak v Damašku neohroženě vystupoval ve jménu Ježíšově. Od té chvíle byl s nimi v Jeruzalémě stále ve styku a směle vystupoval ve jménu Páně. Také rozmlouval s helénisty a přel se s nimi. Ti mu však začali ukládat o život. Jakmile se to bratři dověděli, doprovodili ho dolů do Césareje a odtamtud ho vypravili do Tarsu. Církev měla pokoj v celém Judsku, Galileji i Samařsku. S úspěchem se vyvíjela, žila v bázni před Pánem a rostla přispěním Ducha svatého.

2. ČTENÍ - 1 Jan 3, 18-24

Milovat znamená otevřít srdce potřebám bližních. Z takového postoje pak plyne i konkrétní pomoc. Skutky lásky Bůh vidí i tehdy, když nám srdce něco vyčítá. On zná „všechno“, zná tedy nejen naše slabosti, ale i skutky lásky, on ví, že přes naše selhávání v nás „zůstává“ také jeho Duch.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Děti, nemilujme jen slovem a jazykem, ale činem, doopravdy! Podle toho poznáme, že jsme z pravdy, a to uklidní před ním naše svědomí, když by nám něco vyčítalo, neboť Bůh ví všechno dokonaleji a lépe než naše svědomí. Milovaní, jestliže nás svědomí neobviňuje, dodá nám to radostné důvěry v Boha a dostaneme od něho všechno, zač prosíme, protože zachováváme jeho přikázání a konáme, co je mu milé. A to je to jeho přikázání: abychom věřili ve jméno jeho Syna Ježíše Krista a navzájem se milovali, jak nám nařídil. Kdo zachovává jeho přikázání, zůstává v Bohu a Bůh v něm. A že v nás zůstává, poznáváme podle Ducha, kterého nám dal.

EVANGELIUM - Jan 15, 1-8

Obraz vinného kmene nesoucího ovoce (srov. starozákonní pozadí Jer 2,21; Iz 5,1-7; Ez 17; Oz 10,1) je třeba brát jako celek (životodárná jednota s kmenem jako podmínka přinášení ovoce). Všechny jednotlivosti jsou tomuto celku podřízeny. „Nesení ovoce“ není hromadlivostí skutků a zvláštních výkonů, ale přirozeným projevem nového života v Kristu. „Být čistí“ znamená hluboké společenství s Ježíšem skrze slovo jeho radostné zvěsti. Toto společenství je darem, který v sobě zahrnuje vše ostatní potřebné.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Já jsem pravý vinný kmen a můj Otec je vinař. Každou ratolest na mně, která nenese ovoce, odřezává, a každou, která nese ovoce, čistí, aby nesla ovoce ještě více. Vy jste už čistí tím slovem, které jsem k vám mluvil. Zůstaňte ve mně, a já zůstanu ve vás. Jako ratolest nemůže nést ovoce sama od sebe, nezůstane-li na kmeni, tak ani vy, nezůstanete-li ve mně. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti. Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce, neboť beze mne nemůžete dělat nic. Kdo nezůstane ve mně, bude vyhozen ven jako ratolest; uschne, seberou ji, hodí do ohně - a hoří. Zůstanete-li ve mně a zůstanou-li ve vás moje slova, můžete prosit, o čeho chcete, a dostanete to. Tím bude oslaven můj Otec, že ponesete mnoho ovoce a osvědčíte se jako moji učedníci.“

6.neděle velikonoční - 25.května 2003

1. ČTENÍ - Sk 10, 25-26. 34-35. 44-48

Služba apoštolů nemá být příležitostí k „sebeoslavování“, ale k oslavě Boha. Petrova návštěva u Kornélia ukazuje, že Bůh se otevřel i vůči jiným národům. Boží slovo otevírá lidské srdce k přijetí Ducha. Dar Ducha není vázán na křest, ale Bůh vylévá svého Ducha svobodně a Boží Duch dává nový jazyk, který je znamením nového a proměněného srdce. Tento nový jazyk neoslavuje už člověka, ale Boha.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Když Petr přišel do Césareje, Kornélius mu šel vstříc a padl mu v hluboké úctě k nohám. Ale Petr ho zvedl se slovy: „Vstaň! Vždyť i já jsem jen člověk.“ Tu se Petr ujal slova a promluvil: „Teď opravdu chápu, že Bůh nikomu nestrání, ale v každém národě je mu milý ten, kdo se ho bojí a dělá, co je správné.“ Když ještě Petr mluvil, sestoupil Duch svatý na všechny, kdo tu řeč poslouchali. A žasli věřící obrácení ze židovství, kteří přišli s Petrem, že i na pohany byl vylit dar Ducha svatého. Slyšeli totiž, jak mluví cizími jazyky a velebí Boha. Tehdy Petr řekl: „Může někdo odpirat křestní vodu těm, kteří jako my přijali Ducha svatého?“ Pak rozkázal, aby je pokřtili ve jménu Ježíše Krista. Potom ho prosili, aby u nich zůstal ještě několik dní.

2. ČTENÍ - 1 Jan 4, 7-10

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milování, milujme se navzájem, protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha. Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska. V tom se ukázala. Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho. V tom záleží láska: ne že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás a poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy.

EVANGELIUM - Jan 15, 9-17

Úryvek z Ježíšovy řeči při poslední večeři shrnuje základní myšlenky oné dlouhé závěti: lásku Otce k Synovi, lásku Syna k učedníkům, vzájemnou lásku učedníků, lásku, která se zcela obětuje, lásku k Božímu vyvolení, lásku jako odpověď člověka, lásku, která se vtěluje v zachovávaní přikázání a v „zůstávání“, tj. ve vzájemnou důvěrnost mezi Kristem a učedníky. Měrnou jednotkou křesťanské lásky je úplnost samotného Krista. Starozákonní rovnici „miluj bližního jako sama sebe“ nahrazuje Jan paradoxní rovnici „jak jsem já miloval vás“. Láskou nekonečnou, láskou bez hranic a výjimek. Tak jako říkali východní mystikové: „Po Bohu hled' na každého člověka jako na Boha.“

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Jako Otec miloval mne, tak já jsem miloval vás. Zůstaňte v mé lásce. Zachováte-li moje přikázání, zůstanete v mé lásce, jako jsem já zachovával přikázání svého Otce a zůstávám v jeho lásce. To jsem k vám mluvil, aby moje radost byla ve vás a aby se vaše radost naplnila. To je mé přikázání: Milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Nikdo nemá větší lásku než ten, kdo za své přátele položí svůj život. Vy jste moji přátelé, když děláte, co já vám ukládám. Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. Ne vy jste si vyvolili mne, ale já jsem vyvolil vás a určil jsem vás k tomu, abyste šli a přinášeli užitek a váš užitek aby byl trvalý. Potom vám Otec dá všechno, o čem budete prosit ve jménu mém. To vám přikazuji: Milujte se navzájem!“

7.neděle velikonoční - 1.června 2003

1. ČTENÍ - Sk 1, 15-17. 20-26

Slova žalmů jsou světlem pro rozhodnutí apoštolů doplnit okruh Dvanácti. Dalším kritériem „teologický argument“ a konečně modlitba. Nově zvolený apoštol má být z těch, kteří chodili s Ježíšem po celý čas jeho pozemského působení. Jen takový může svědčit o tom, co viděl a slyšel. Samotná volba apoštola je pak v modlitbě zcela přenechána Bohu, který promluví skrze los. Naposledy se setkáváme se zmínkou o použití losů. Po letnicích bude sám Duch v srdcích apoštolů promlouvat a vést přímo jejich rozhodnutí.

Čtení ze Skutků apoštolů.

Petr se postavil před bratry - bylo tam shromážděno na sto dvacet lidí - a řekl: „Bratři, muselo se splnit to, co v Písmu předpověděl Duch svatý skrze Davida o Jidášovi, který se stal vůdcem těch, kdo zatkli Ježíše. Počítal se totiž k nám a měl účast na této naší službě. Stojí totiž v knize Žalmů: 'Ať jeho dům zpustne, nikdo ať v něm nebydlí' a 'jeho úřad ať dostane jiný'. Je tedy nutné, aby některý z těch mužů, kteří s námi chodili po celou tu dobu, kdy Pán Ježíš mezi námi žil, od Janova křtu až do dne, kdy byl od nás vzat, aby se jeden z nich stal spolu s námi svědkem jeho zmrtvýchvstání.“ Vybrali tedy dva: Josefa, kterému se říkalo Barsabáš - příjmení měl Justus - a Matěje. A takto se modlili: „Pane, ty znáš srdce všech. Ukaž, kterého z těch dvou jsi vyvolil, aby přejal místo v této apoštolské službě, kterou Jidáš zrádně opustil, aby odešel na místo, kam patřil.“ Losovali tedy, a los padl na Matěje. Byl proto přibrán k jedenácti apoštolům.

2. ČTENÍ - 1 Jan 4, 11-16

Čtení z prvního listu svatého apoštola Jana.

Milování, když nás Bůh tak miloval, máme se i my navzájem milovat. Boha nikdo nikdy nespasil. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti. Že zůstáváme v něm a on v nás, poznáváme podle toho, že jsme od něho dostali jeho Ducha. My jsme očití svědkové toho, že Otec poslal svého Syna jako spasitele světa. Kdo vyznává, že Ježíš je Syn Boží, v tom zůstává Bůh a on v Bohu. My, kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku, jakou má Bůh k nám. Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm.

EVANGELIUM - Jan 17, 11b-19

Jednota učedníků ústí do „plnosti radosti“ Ježíšovy. Takto obdarovaní učedníci pak mohou zůstat ve světě (tj. nemusí se jej bát a uzavírat se před ním), ale zároveň „nebýt ze světa“ (tj. nesplynout s ním a své jednání nechat určovat Duchem Ježíšovým). Pro takovéto setrvávání však musí být „posvěceni“ pravdou, tj. Ježíšovým slovem, jeho zvěstí a posláním. Ke slovu však musí jako jeho dovršení přistoupit ještě Ježíšovo „zasvěcení“ - smrt na kříži.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš pozdvihl oči k nebi a modlil se: „Otče svatý, zachovej je ve svém jménu, které jsi mi dal, aby byli jedno jako my. Dokud jsem byl s nimi, já jsem je zachovával ve tvém jménu, které jsi mi dal. Chránil jsem je a nikdo z nich nezahynul kromě toho, který propadl záhubě, aby se naplnilo Písmo. Nyní jdu k tobě, ale toto mluvím ještě ve světě, aby měli v sobě plnost mé radosti. Dal jsem jim tvé slovo. Svět k nim pojal nenávisť, protože nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Neprosím, abys je ze světa vzal, ale abys je zachránil od Zlého. Nejsou ze světa, jako ani já nejsem ze světa. Posvěť je v pravdě; tvé slovo je pravda. Jako jsi mne poslal do světa, tak i já jsem je poslal do světa. A pro ně se zasvěcuji, aby i oni byli posvěceni v pravdě.“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 24.dubna 2003

Politické události

Sjezd ČSSD: Vladimír Špidla obhájil funkci předsedy strany

V pražském Kongresovém centru se od 28. do 30.března konal 31. sjezd sociálních demokratů. Nejsilnější vládní strana se sešla ve chvíli, kdy jejím vedoucím postavením na politické scéně otrásá vnitřní nejednotnost. Předseda ČSSD Vladimír Špidla proto ve svém úvodním projevu vyzval k jednotě. Přiznal také osobní chyby při volbě prezidenta, přiznal, že podcenil politické ambice bývalého předsedy Miloše Zemana. Část projevu věnoval rovněž obhajobě vládní koalice (partnery jsou KDU-ČSL a US-DEU). Zároveň však zdůraznil, že by ČSSD měla ve vládě více prosazovat svůj vliv. V tajné volbě nového předsedy strany zvítězil Špidla, který získal 54,9%. Koaliční partneři zvolení staronového předsedy uvítali. Post druhého muže v ČSSD podle očekávání obhájil vicepremiér a ministr vnitra Stanislav Gross. Ve funkcích místopředsedů rovněž zůstávají ministryně zdravotnictví Marie Součková a ministr práce a sociálních věcí Zdeněk Škromach. Novými místopředsedy se stali bývalý poslanec Martin Stařec a olomoucký primátor Martin Tesařík, který porazil předsedu sněmovny Lubomíra Zaorálka. Sjezd schválil rezoluci odsuzující válku v Iráku bez mandátu OSN (viz <http://www.cssd.cz>). ČSSD rovněž ocenila zásluhy svého bývalého předsedy a premiéra

Miloše Zemana. Sjezd podle premiéra Špidly ukončil krizi uvnitř ČSSD.

Referendum o vstupu ČR do EU by se mělo konat 13. a 14. června

Poslanci 10.dubna schválili zákon o referendu o vstupu do Evropské unie. Předběžně se počítá s daty 13. a 14.června. Zákon musí projít ještě Senátem a podepsat jej musí i prezident Václav Klaus. Referendum musí vyhlásit prezident do 30 dnů od podepsání smlouvy o přistoupení k EU, samotné hlasování musí proběhnout nejpozději do tří měsíců od tohoto podpisu. Hlasovat se bude na celém území ČR, zákon nepočítá s občany mimo republiku. Důvodem je podle ministra práce a sociálních věcí Zdeňka Škromacha (ČSSD) jejich nízká účast v posledních parlamentních volbách (cca 3700 včetně českých turistů) a vysoké náklady spojené s hlasováním v zahraničí. Celkově bude referendum stát přibližně 500 miliónů korun. Agentury pro výzkum veřejného mínění naznačují, že odhadnout účast v hlasování o vstupu do EU je velmi obtížné. Jako určité vodítko proto může posloužit výsledek maďarského referenda. K urnám tam přišla méně než polovina voličů. Z nich se 84% vyslovilo pro vstup. Ještě jednoznačněji dopadlo hlasování ve Slovinsku, kde své "ano" unii řeklo 90% voličů. Zcela odlišný byl však výsledek na Maltě, jejíž občané si přístup k EU odhlašovali těsnou většinou 54 %. Podle posledního průzkumu

veřejného mínění je pro vstup ČR do EU 75% občanů.

Klaus a Špidla podepsali vstupní smlouvu s Evropskou unií

Prezident Václav Klaus a premiér Vladimír Špidla podepsali 16.dubna v Aténách Smlouvu o přistoupení k Evropské unii. Na jejím základě by se Česko mělo stát 1.května 2004 členem společenství. Zbývá už jen souhlas parlamentů členských zemí a podpora přístupu ze strany českých občanů, kteří ji budou moci vyjádřit v červnovém referendu. Spolu s ČR podepsalo dohodu dalších devět zemí (za Slovensko signovali dokument prezident Rudolf Schuster a premiér Mikuláš Dzurinda). Získaly tím statut pozorovatele, který jim umožní účastnit se jednání všech orgánů EU. "Stáváme se součástí snu mnoha Evropanů o otevřené Evropě. Dnešní den znamená významnou fázi v ukončování rozpolcenosti evropského kontinentu, která přetrvávala půl století," citovala MF Dnes prezidenta Klause. "Dnešním dnem nic nekončí, ale začíná - jak z hlediska práce doma, tak z hlediska obhajoby našeho místa v EU," dodal Klaus. Na podzim předloží Evropská komise zprávu o tom, jak příští členové plní závazky vůči unii a zavádějí či uplatňují její právo. Už teď Brusel ČR varuje, že na chudé regiony nedostane ani cent, pokud nezavede nový zákon o zadávání veřejných zakázek, který významněji zamezí korupci. Podobný postoj jako prezident vyjádřil ve svém projevu také premiér Špidla, jehož citovaly Hospodářské noviny: "Česká republika se stává dobrovolně rovnoprávným členem společenství, jehož budoucnost chce aktivně ovliv-

ňovat ve všech oblastech." Názory předních českých politiků se však v některých věcech liší. Spor trvá především o podobu unie. Klaus nadále zdůrazňuje ztrátu suverenity a odmítá společnou zahraniční a obrannou politiku. Postoj vlády je podle premiéra odlišný. "Náš postoj spočívá v prohlubování evropské integrace, v posílení společné evropské zahraniční a bezpečnostní politiky," citovaly Špidlu Lidové noviny. Ke střetům došlo i s ministrem zahraničních věcí Cyrilem Svobodou, který kritizoval Klause za to, že jeho informace o unii jsou často povrchní. Zopakoval, že za zahraniční politiku ručí vláda. Prezident si šéfa diplomacie pozval 22.dubna na Pražský hrad, ale ani po schůzce politici svá stanoviska nezměnili. Na oslavě podpisu přístupové smlouvy se 18.dubna na Úřadu vlády sešli ministři společně s některými významnými osobnostmi včetně Václava Havla. Prezident Klaus a premiér Špidla poděkovali všem, kteří se jakkoli podíleli na přípravě českého členství v EU. Týž den podepsal Klaus zákon o provádění referenda o přistoupení k EU a avizoval, že bude respektovat termín 13. a 14.června.

Zájem o seznamy spolupracovníků StB předčil očekávání

Na internetových stránkách ministerstva vnitra a obrany (mver.iol.cz) lze najít seznamy evidovaných spolupracovníků StB. Po legendárních seznamech disidenta Petra Cibulky je to první oficiální seznam agentů StB. Těmto svazkům je vytykána především skutečnost, že spousta prokazatelných "estébáků" v nich chybí, jako například historik Václav Hyndrák, který

patřil mezi nejvýkonnější agenty, které před rokem 1989 Státní bezpečnost mezi disidenty vůbec měla. Mezi více než 70 000 jmény figuruje např. nejpopulárnější současná česká herečka Jiřina Bohdalová pod krycím jménem Jaroslava. Ta ovšem spolupráci s StB odmítá a zvažuje, že se bude soudit. Badatel Radek Schovánek z Úřadu pro dokumentaci a vyšetřování zločinů komunismu k tomu dodává, že v soupisech chybějí jména některých agentů, kteří v padesátých letech působili v lágrech v Jáchymově či Příbrami. "Připravujeme obsáhlou analýzu seznamů a budeme se snažit, aby se vnitro vyjádřilo, proč je tam tolik chyb. Od schválení zákona na to měli celý rok a výsledek je mizerný. Neodvedli příliš dobrou práci, měli zřejmě za to, že minulost už nikoho nezajímá. Oficiální seznamy je třeba kontrolovat podle seznamu Petra Cibulky," uvedl pro MF Dnes. Zástupci ministerstva toto tvrzení odmítají, i když přiznávají, že zájem lidí o svazky podcenili. Server vnitra byl po 20.březnu několik dnů přetížen a edice 3000 vytištěných kusů byla hned rozebrána.

V ČR se za měsíc upálilo šest lidí, dva studenti na protest proti světu

V České republice přibývá sebevražd upálením. Počátkem dubna zaznamenala policie tři případy. V noci na 2.dubna se v Plzni polil ředidlem a zapálil jednadvacetiletý student němčiny a historie na pedagogické fakultě a zraněním na místě podlehl. Stejnou cestu k odchodu ze světa si téměř ve stejném čase zvolil dvaatřicetiletý chovanec psychiatrie v Opavě, který se pokusil upálit v Pra-

ze. Muž sice přežil, má ale popáleniny na 85% těla a lékaři označují jeho stav za kritický. Na Pelhřimovsku se 8.dubna upálil triačtyřicetiletý muž, jenž se tímto způsobem údajně rozhodl vyhnout opakovanému nástupu výkonu trestu za neplacení výživného. Na znepokojující situaci zareagoval prezident Václav Klaus otevřeným dopisem (www.hrad.cz), jímž vyzval především mladou generaci k větší odpovědnosti: "Žijeme ve standardní demokracii.(...) Existují tisíce způsoby, jak dát najevo odlišné názory.(...) Dobrovolný a navíc demonstrativní odchod z tohoto světa je v každém případě selháním. Nedělejte to, prosím. Poškodíte tím mnoho dalších lidí." Článkem Smutný svět a slzy zveřejněným v MF Dnes reagovala také ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Petra Buzková. I ona je přesvědčena, že "palachovské zoufalství by v dnešní době nemělo vznikat". Vlnu sebevražd upálením zahájil letos začátkem března Zdeněk Adamec. Osmnáctiletý student uhořel za bílého dne na pražském Václavském náměstí (kde se v roce 1969 zapálil Jan Palach). Adamcův čin pravděpodobně inspiroval jeho vrstevníka z Poličky, který se poté pokusil upálit na zahradě svých rodičů. Následovalo upálení starší ženy na brněnském hřbitově. Podle statistik narůstá v posledních letech počet sebevražd dospívajících. Odborníci tvrdí, že upálení je vůbec nejbolestivějším způsobem smrti - její příčinou bývá popálení dýchacích cest a následné dušení, které trvá až několik minut. Přesto lidé nezdědka volí právě tento způsob, aby dali najevo nespokojenost se stavem spo-

lečnosti. Zdeněk Adamec i plzeňský student Roman Masl po sobě zanechali dopisy na rozloučenou, v nichž popsali své znechucení dnešním světem, politikou USA a problémy v Česku.

V Čechách zmizí cigarety z billboardů

Do poloviny příštího roku mají z ulic zmizet billboardy na cigarety. Jejich výrobci rovněž nebudou mít dovoleno sponzorovat například motoristické akce, ale to až od roku 2007. Reklamní plakáty budou povoleny pouze v trafikách a specializovaných obchodech s kuřivem. Tato opatření ukládá zákon o regulaci tabákové reklamy.

Do škol se vrací branná výchova

Nejen kvůli napjaté mezinárodní situaci se do rozvrhu vrátí branná výchova, která byla zrušena po roce 1989. Česká republika zažila v posledních letech dvě ničivé povodně, několik úniků nebezpečných látek z chemiček a poslední dobou sílí i hrozba teroristického útoku. Proto se ministerstvo školství rozhodlo zavést od září letošního roku povinné kurzy civilní ochrany na všech typech základních a středních škol. Ředitelé budou muset novému předmětu vyčlenit šest hodin výuky ročně. Ministerstvo si od zavedení kurzu civilní ochrany slibuje, že se žáci a studenti naučí, jak se chovat při živelních katastrofách, teroristických útocích, nehodě v chemické továrně či nálezu podezřelého předmětu.

Prezident Václav Klaus navštívil Polsko

Na dvoudenní návštěvě Polska se český prezident Václav Klaus setkal s nejvyššími představiteli země. Polsko se stalo po Slovensku druhou zemí, kterou Klaus v pre-

zidentské funkci navštívil. 3.dubna se sešel ve Varšavě s prezidentem Aleksandrem Kwasniewským, dále s maršálkem Senátu Longinem Pastusiakem a šéfem Sejmu Markem Borowským. Hovořili o válce v Iráku, evropské integraci a regionální spolupráci v rámci Visegrádské čtyřky, kterou kromě České republiky a Polska tvoří Slovensko a Maďarsko. Prezidenti se shodli, že válka nesmí destabilizovat svět, musí skončit co nejrychleji a s co nejmenším počtem obětí. Dále se shodli na rozvoji regionální spolupráce a Klaus vyslovil myšlenku prohloubení spolupráce ČR s tzv. S4, tvořenou sousedskými státy, tedy Polskem, Slovenskem, Rakouskem a Německem. Prezidenti také vyzdvihli současné i minulé vazby mezi oběma zeměmi. Kwasniewski zdůraznil, že v polské zahraniční politice zaujímá Česká republika velmi důležité místo. 4.dubna se Klaus v příštavním městě Gdaňsk sešel s bývalým polským prezidentem a odpůrcem komunismu Lechem Walesou. Poté zde s manželkou Livíj položili květiny k pomníku obětí demonstrací během komunismu a k památníku Westerplatte, připomínajícímu začátek druhé světové války. Polsko patřilo k nejčastějším cílům zahraničních cest Klausova předchůdce Václava Havla.

Získat vízum do USA je pro občany ČR složitější a dražší

Americké velvyslanectví zpřísnilo od 22.dubna vydávání víz. K pohovoru s konzulárním úředníkem budou muset přijít všichni žadatelé mladší 65 let, lhotejně, zda chtějí turistické, obchodní, návštěvní, studentské, či individuální vízum k výměnnému

pobytu. Termín pohovoru si lze objednat pouze na lince se zvláštním tarifem 38 korun za minutu. I další informace k udílení víz bude velvyslanectví nadále poskytovat pouze na této lince a žádné jiné telefonické dotazy už nezodpoví. Poplatek za podání žádosti zůstává 100 dolarů a je nevratný i v případě, že žadatel neuspěje. Dále je nutné předem zaplatit 150 korun kurýrní službě, která vízum doručí. Podle zástupců ambasády nová opatření proces vydávání víz urychlí a zjednoduší.

Ze Slovenska

Dzurindova návštěva Ruska přinese ekonomickou spolupráci

Slovenský premiér Mikuláš Dzurinda strávil tři dny od 7. do 9. dubna na oficiální návštěvě v Rusku. Jedná se o jeho první cestu do Moskvy od roku 1998, kdy se stal premiérem. Ze setkání s prezidentem Vladimírem Putinem vyplynulo oboustranné uspokojení nad vztahy obou zemí. Putin dle agenturních zpráv prohlásil: "Rusko je šťastné, že jeho vztahy se Slovenskem nejsou zatíženy žádnými vážnými problémy a spory." Ruský prezident podle deníku Sme řekl, že z perspektivní povahy spolupráci v ekonomické sféře, hlavně v energetice, a dodal, že obě strany mají "dobrý základ pro vojensko-technickou spolupráci". Ta byla vedle obchodních vztahů hlavním tématem i úterního jednání premiéra Dzurindy s jeho ruským protějškem Michaiilem Kasjanovem. Jak uvádí ČTK, Slovensko se chce podle Dzurindy výrazněji prosadit na ruském trhu a bude proto usilovat o zvýšení exportu. V roce 2002 činil o-

brat obchodu podle mluvčího ruského ministerstva zahraničí 2,29 miliardy dolarů. Spolupráce by měla probíhat na poli modernizace vybavení obou armád, zapomenuta nezůstane ani oblast cestovního ruchu a lázeňství. V závěru setkání Dzurinda pozval Kasjanova k návštěvě Slovenska. Bratislavský deník Pravda napsal, že "slovensko-ruské vztahy se osvobodily z dlouholetého zakletí."

Vláda schválila důchodovou reformu

Zrušení horní hranice vyplácení důchodů plánuje slovenská vláda od příštího roku, koncept návrhu schválila 2. dubna. Odchod do důchodu se prodlouží z dnešních 60 na 62 let a bude možné pobírat zároveň mzdu i penzi, uvádí slovenský deník Sme. Finanční potřebné pro zrušení důchodového stropu, který dnes většinově nedosahuje sedmi tisíc korun, chce Sociální pojišťovna získat zvýšením horní hranice základu pro výpočet sociálních odvodů, což pocítí zejména lidé s vysoce nadprůměrnými výdělky.

Rudolf Schuster v Kanadě a USA

Prezident SR Rudolf Schuster ukončil 13. dubna svoji osmidenní pracovní návštěvu Kanady a USA. Měla politické - ekonomické poslání a sám prezident ji hodnotí jako mimořádně úspěšnou. V Kanadě vyjádřil Schuster na setkání s nejvyššími představiteli země - generální guvernérkou Adriene Clarksonovou a premiérem Jeanem Chretienem - poděkování za souhlas s přijetím Slovenska do NATO, který Kanada vyslovila jako první z členských zemí. Ze strany USA se také nezdají žádné překážky a jejich souhlas je možné očekávat v první polovině května.

Za vrchol pobytu v USA považuje Schuster svoje už druhé setkání s Georgem W. Bushem. Rokování v Ovalné pracovně se neslo v neobvykle srdečné atmosféře a jak potvrdil i americký velvyslanec v SR Ronald Weiser skončilo pro zahraniční návštěvy velmi neobvykle - objetím obou prezidentů. V Bushově prohlášení pro tisk se po setkání podle Sme říká: "Měli jsme velmi přátelské setkání, asi nejsrdečnější, jaké jsem měl s kolegou prezidentem". Z rokování mezi vrcholnými představiteli vyplynulo, že Slovensko má v zahraniční politice USA významné postavení. Jedná se pravděpodobně o výsledek kladného postoje SR v irácké otázce. Americká strana dala najevo, že na své spojence nezapomíná ani při plánovaných rekonstrukčních pracích v poválečném Iráku. Ekonomické aspekty prezidentovy cesty dostaly prostor především v domovském státě velvyslance Weisera v Michiganu. Prezidentovy rozhovory a setkání s představiteli amerických korporací přinesly hmatatelné výsledky. Tři až čtyři firmy jsou rozhodnuté přijít na Slovensko s konkrétními projekty a mnohé další přislíbily bližší seznámení se s investičními možnostmi. Ministr hospodářství Robert Nemec jako člen delegace představil Slovenskou republiku americkým podnikatelům jako zemi s dynamickým rozvojem a vhodnými investičními podmínkami, u které je možné reálně předpokládat zvýšení mezinárodního ratingu po vstupu do NATO.

Referendum o vstupu Slovenska do NATO nebude

Ve středu 16. dubna oznámi-

li iniciátoři petice za vypsání referenda o vstupu Slovenska do NATO, že již nebudou organizovat sbírání dalších podpisů. Stalo se tak den poté, co prezident Rudolf Schuster podepsal smlouvu o přistoupení k Severoatlantické alianci, a dokončil tak její ratifikaci. Šéf petičního výboru Eduard Chmelar k tomu řekl: "Nerezignovali jsme, podpisem prezidenta se však mění situace." Za tři měsíce organizátoři nasbírali 191 tisíc podpisů, k vypsání referenda jich je ale potřeba 350 tisíc. Organizátoři petice, mezi kterými je také bývalý premiér Ján Čarnogurský, původně předpokládali, že plebiscit proběhne v květnu společně s referendem o vstupu do EU. Čarnogurský stále považuje petici za užitečnou a důležitou. "Vyslala signál, že občané chtějí rozhodovat o osudu státu sami. Cítíme morální závazek vůči všem občanům, kteří petici už podepsali," řekl médiím. Přestože nyní má podpisová akce již pouze demonstrativní charakter, stále pokračuje. Zasloužili se o to především komunisté, jejichž ústřední tajemník Ladislav Jaca prohlásil: "My nekončíme."

Ekonomika

Vláda rozhodla, že vypoví smlouvu o stavbě dálnice D47 a postaví ji stát

Ministr dopravy Milan Šimonovský (KDU-ČSL) prosadil na pondělním zasedání vlády návrh na zrušení státní zakázky s konsorciem Housing & Construction. Výstavbu dálnice D47 z Lipníka nad Bečvou do Ostravy zajistí sama vláda vypsáním výběrových řízení na jednotlivé úseky. Dálnice by tak podle ministra dopravy měla být dokončena v roce 2008, tedy

o rok dříve, než ji měla postavit H&C, a za nižší cenu. Odhadovaná cena původního projektu H&C byla 125 miliard korun (v cenách roku 2001). Šimonovský tvrdí, že výdaje na výstavbu dálnice státem nepřesáhnou 85 miliard (v této částce však není započítána inflace a oproti částce předkládané H&C ani provozování a údržba dálnice). Zakázku na výstavbu 80 kilometrové dálnice přidělila společnosti H&C bez výběrového řízení vláda Miloše Zemana. Odborníci ji od začátku označovali za krajně nevhodnou pro ČR.

Fúze v energetice přinese státu 21 miliard korun

Elektrárenská společnost ČEZ se 1. dubna sloučila s osmi regionálními distribučními firmami. Proběhla tak největší fúze v historii České republiky. Firma získala majoritní podíl v pěti a minoritní ve třech společnostech. Za jejich akcie zaplatí celkem 32 miliard korun a stát vydělá 21 miliard. Česká vláda tak dokončila proces transformace, který začal loni po neúspěšném pokusu o privatizaci ČEZ. Tisk o fúzi informoval 2. dubna. Elektrárenská společnost má částku za nákup akcií distributorů splatit do roku 2006. Ministerstvo financí ale chce, aby se tak stalo již do konce tohoto roku. Mluvčí energetického gigantu pro média uvedl, že firma se jednání o rychlejším vypořádání nebrání. Musí však splnit ještě několik podmínek Úřadu pro hospodářskou soutěž.

Kurzovní lístek

České Národní Banky 24. 4. 2003 (střed)

EUR, 1	31.720
Kanada, 1	19.694
Slovensko, 100	77.434
USA, 1	28.822

Kultura

Pupendo vstoupilo do českých kin

Velmi razantně vtrhl do českých kin nový celovečerní snímek dvojice Jan Hřebejk - Petr Jarchovský. Tragikomedii zasazenou do období socialismu 80. let minulého století o prvním promítacím víkendů navštívilo téměř sedmdesát tisíc diváků. Pupendo tak suverénně ovládlo žebříček divácké návštěvnosti. Už teď se o tomto novém snímku režiséra Jana Hřebejka, tvůrce muzikálu Šakalí léta, retrokomedie Pelíšky a na Oscara nominované tragikomedie Musíme si pomáhat, hovoří jako o žhavém favoritu v klání o České lvy. A to i přesto, že recenze jsou značně rozpolcené. Část kritiků označuje Pupendo za doposud nejlepší Hřebejkův film, druhá skupina sice vyzdvihuje jeho komediální kvalitu i myšlenkovou hloubku, ale vytýká mu roztříštěnost příběhu. Všichni se však shodují na výborných hereckých výkonech Boleslava Polívky, Evy Holubové, Vilmy Cibulkové a Jaroslava Duška, kteří ztvárnili ústřední postavy. Dušek s Cibulkovou představují manželský pár loajální režimu, naopak Polívka a Holubová dvojici, která musí kvůli svým postojům žít v ústraní. Ještě větší chválu sklízí za roli vychloubaného lháře brněnský herec Pavel Liška, jenž odborníky nadchl už ve svém filmovém debutu Návrat idiota před čtyřmi lety. "Protože jsme s Petrem Jarchovským osmdesátá léta zažili na vlastní kůži, je tenhle film asi náš nejpravdivější," řekl o Pupendu Jan Hřebejk na debatě se studenty Univerzity Karlovy.

Odešel spisovatel

Zdeněk Jirotka

V noci z 11. na 12. dubna v Praze zemřel spisovatel a publicista Zdeněk Jirotka. Autor, jenž 7. ledna oslavil dvaadvadesáté narozeniny, je v učebnicích literatury zmiňován spíše okrajově. Díky svému románu Saturnin, jímž v roce 1942 spisovatelsky debutoval, se však těšil velké popularitě čtenářů. Stavitelství, kterému se vyučil, se Jirotka nevěnoval, před druhou světovou válkou sloužil v armádě jako důstojník pěchoty. Od roku 1940 spolupracoval s Lidovými novinami, působil též v satirickém časopisu Dikobraz a v Československém rozhlasu. Za normalizace se ocitl na seznamu zakázaných autorů, ze kterého byl vyškrtnut v roce 1985. V Československém spisovateli tehdy vyšlo již desáté, padesátitisícové vydání slavného Saturnina. Dalšího vydání se román dočkal roku 1990. Dostalo se též na filmovou podobu. Jirotka se nechal ovlivnit zejména britským humorem, když v pochmurné atmosféře okupovaných Čech napsal Saturnina. Podobně jako jiní spisovatelé (např. Eduard Bass a jeho Cirkus Humberto) i Jirotka volil odlehčený, nekonfrontační námět. Ačkoliv později v tvorbě pokračoval, již žádné jeho dílo se nestalo známějším než román o neobvyklých příhodách mladého měšťana a jeho sluhý Saturnina.

Festival spisovatelů byl věnován osobě a dílu

Williamu S. Burroughse

Od neděle 6. do čtvrtka 10. dubna probíhal v Praze tradiční Festival spisovatelů. Letošní ročník byl věnován osobě a literárnímu dílu Williamu S. Burroughse a

mottem akce se stal jeho citát: "We don't report the news. We write it." (Nepřinášíme zprávy. Vymýšlíme je.) Prezident festivalu, americký spisovatel žijící v Praze Michael March, měl při výběru hostů šťastnou ruku, a tak se v Praze objevili autoři jako Irvine Welsh, Amos Oz, Arundhati Royová, Edna O'Brienová, letošní držitel Bookerovy ceny za knihu Pi a jeho život Yann Martel i čerstvý držitel Pulitzerovy ceny za román Middlesex Jeffrey Eugenides. Kromě těchto známých jmen festival představil českému publiku i autory japonské, řecké, korejské či bulharské. K programu patřily jak odpolední diskuse anglického listu Guardian, tak i mezinárodní večery, během nichž se představovali jednotliví autoři a jejich dílo.

Sport

Milan Hejduk vyhrál střeleckou tabulku základní části NHL

Poprvé v historii zámořské hokejové soutěže se z prvenství mezi střelci radoval Čech. Sedmadvacetiletý rodák z Pardubic Milan Hejduk odehrál celou dlouhodobou část ve vynikající formě, těžil zejména ze spolupráce se Švédem Peterem Forsbergem a kanadským hokejistou Alexem Tanguayem. Hejduk byl mezi střelci dlouho druhý za Švédem Markusem Naslundem, výtečný finiš mu však zajistil první místo. Český hráč nakonec dosáhl padesáti branek a Naslunda o dva góly porazil. Hejduk tak získal nejmladší individuální ocenění, které se v NHL uděluje, cenu Maurice Richarda. Je také prvním českým hokejistou, který za posledních 11 let porazil v kanadském bodování Jaromíra Jágra.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Jmenován nový biskup pro východní Sibiř

Papež jmenoval 17.dubna novým biskupem diecéze sv. Josefa v sibiřském Irkutsku Cyryla Klimowicze, který doposud působil jako světitel biskup v běloruské diecézi Minsk-Mogilev. V diecézi Irkutsk působil biskup Jerzy Mazur, kterému však ruské úřady zrušily 19.února 2002 vstupní vízum do země. Od té doby byl biskup Mazur ve spojení se svou východosibiřskou diecézí pouze prostřednictvím telefonu. Novým působícím biskupem Mazura se stane polské město Elk. Moskevský arcibiskup Kondrusiewicz přivítal jmenování nového biskupa Irkutsku, kterého osobně zná již z dřívější spolupráce.

Sbírka papežových básní v anglickém překladu

Sbírku básní Jana Pavla II. s názvem "Římský triptych, Meditace" vydá v anglickém a španělském překladu Biskupská konference USA ve svém oficiálním nakladatelství USCCB Publishing. Ve svých básních, původně napsaných v polštině, reflektuje Jan Pavel II. téma Boha jakožto počáteční i finální bod lidského života a celého stvoření. Papež se také v úvahách nad malbami v Sixtinské kapli zamýšlí nad obdobím svého pontifikátu. Podle vyjádření Biskupské konference USA budou básně přeloženy do angličtiny a španělštiny. Uměleckou hodnotu knihy podtrhnou ilustrace uměleckých děl vatikánského muzea. Předpokládané datum vydání vázaných výtisků je 29.června, následovat bude paperbacková edice a audio nahrávka. Více informací lze nalézt na internetové adrese www.usccb.org/publishing/triptych.htm.

Jmenován nový biskup Řeckokatolické církve pro ČR

Papež Jan Pavel II. jmenoval nového biskupa Řeckokatolické církve v České republice. Stal se jím Ladislav Hučko ze Slovenska. Praha: Jmenování zveřejnil 24.dubna apoštolský nuncius v České republice arcibiskup Erwin Josef Ender

v sídle řeckokatolického exarchátu v Praze na Haštalském náměstí.

Ladislav Hučko se narodil 16.2.1948 v Prešově na Slovensku. Jeho otec byl řeckokatolickým knězem. Vystudoval SVŠ v Prešově. V 50. letech byla celá rodina pronásledována komunistickým režimem a vícekrát se musela stěhovat z místa na místo. Po maturitě se hlásil ke studiu bohosloví do Bratislavy, ale nebyl přijat. Studoval proto na Přírodovědecké fakultě UPJŠ v Košicích (obor experimentální fyzika), kde absolvoval v roce 1971. Další dva roky zůstal na katedře experimentální fyziky, obhájil rigorózní práci a získal titul RNDr. V té době rovněž absolvoval vojenskou prezenční službu. V letech 1973-75 pracoval v k.p. Nafta Gbely. V letech 1975-1989 pracoval v Naftoprojektu Bratislava, který se zabýval aplikací poznatků vědy a techniky v oblasti těžby ropy a zemního plynu. V roce 1986 obhájil disertační práci z oblasti ložiskového inženýrství na Vysoké škole báňské v Ostravě (titul CSc.). V roce 1968 poznal hnutí Fokoláre a v roce 1972 v tomto hnutí tajně složil sliby čistoty, chudoby a poslušnosti. Doživotní sliby složil v roce 1988. V letech 1973-95 byl zodpovědným za hnutí Fokoláre v bývalém Československu. V první polovině roku 1990 pracoval jako samostatný redaktor Katolických novin. V letech 1990-91 zastával funkci výkonného tajemníka Slovenské biskupské konference v Bratislavě. Zároveň pokračoval na Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakultě Univerzity Komenského (UK) ve studiu teologie, které započal již za totality. V letech 1992-2000 pobýval většinou v zahraničí - v Itálii, kde studoval na Papežské lateránské univerzitě v Římě. Tam absolvoval studium základní teologie (1994), získal licenciát z teologie (1996) a obhájil disertační práci a dosáhl titulu doktora teologie (2000). Na kněze východního obřadu ho vysvětil chorvatský řeckokatolický biskup Slavomir Miklovič 30.3.1996 v Križevci. Od září 2000 přednáší dogmatickou teologii na Teologickém institutu

UK v Košicích. V letech 2001-02 byl rovněž spirituálem kněžského semináře. Kontakt: Mons. Milan Hanuš, kancléř řeckokatolického exarchátu, Haštalském nám. 4; tel: 222 312 817; e-mail: exarchat@volny.cz.

Odhalení památníku papeže Jana Pavla II. v Hradci Králové

Od soboty 26.dubna bude památník připomínat návštěvu Jana Pavla II. v Hradci Králové v roce 1997. Papežova socha bude stát na nádvoří Nového Adalbertina, které papež při své návštěvě požehnal. Památník papeže Jana Pavla II. vznikl z iniciativy Biskupství královéhradeckého, které pro tento účel založilo sdružení, jehož předsedou je diecézní biskup Dominik Duka. Památník bude odhalen v den 6. výročí návštěvy Svatého otce ve městě. Program začíná v 15.00 hodin a mezi pozdravy a projevy významných hostů zazní také popis tvůrčího procesu vzniku sochy z úst jejího autora - akademického sochaře Vojtěcha Adamce. Osobnost papeže přiblíží zúčastněným bývalý velvyslanec České republiky ve Vatikánu F.X. Halas. Slavnost bude doprovázena hudební a taneční produkcí a recitací papežových veršů ze sbírky "Římský triptych" (recituje R. Lukavský a polský režisér Czernecki). Po ukončení programu v Novém Adalbertinu jsou účastníci od 17.30 hodin zváni k modlitbě nešpor a zpěvu Te Deum do přilehlého kostela Nanebevzetí Panny Marie. Návštěva Jana Pavla II. bude připomenuta také velkoplošným promítáním videa zachycujícím tuto jedinečnou událost v historii města a celé diecéze. Bronzová socha sedícího papeže téměř v životní velikosti byla vytvořena v dílně akademických sochařů Marie a Vojtěcha Adamcových, autorů sousoší sv. Vojtěcha a Radima v Libici nad Cidlinou. Památník nemá připomínat jen zmíněnou návštěvu, ale má být trvalou připomínkou jedné z největších osobností 20. století, již současný papež bezesporu je.

Zemřel kardinál Hans Hermann Groer z Vídně

Kardinál Hans Hermann Groer zemřel ve věku 83 let v pondělí 24. března. V letech 1986-1995 zastával funkci vídeňského arcibiskupa, roku 1988 byl jmenován kardinálem. V době svého úřadu se snažil pomáhat katolické církvi v sousedních komunisty ovládaných zemích. Oficiální partnerství bylo navázáno mezi diecézemi Vídeň a Brno.

V roce 1995 byl Groer obviněn ze sexuálního zneužívání mladistvých chlapců. Aféra, která poté vypukla, vyvolala nejvážnější krizi uvnitř Římskokatolické církve v Rakousku v poválečném období. V témže roce kardinál rezignoval na úřad vídeňského arcibiskupa a odešel do ústraní kláštera v Dolním Rakousku.

Requiem za kardinála Groera u svatého Štěpána ve Vídni

„Nám nepřísluší, abychom soudili, spíše jde o to, abychom prosili o záchranu a hojně slitování pro nás všechny, kteří jsme konali skutky dobré i zlé,“ řekl kardinál Schönborn v pátek večer 4. dubna 2003 ve vídeňském domě svatého Štěpána při zádušní bohoslužbě za zemřelého kardinála a někdejšího vídeňského arcibiskupa Hanse Hermanna Groera. Zádušní mše svatá, při které bylo provedeno Requiem Michaela Haydna, se zúčastnilo mnoho kněží a laiků z vídeňské arcidiecéze. S kardinálem Schönbornem koncebrovali kardinál Friedrich Wetter z Mnichova, arcibiskup Alois Kothgasser ze Salcburku a další biskupové ze zahraničí. Přítomni byli také kardinál Franz König, apoštolský nuncius arcibiskup Georg Zur, rakouský prezident Tomáš Klestil a bývalý prezident Kurt Waldheim. Rozloučení s kardinálem Groerem se zúčastnili i předseda České biskupské konference olomoucký arcibiskup Jan Graubner a brněnský biskup Vojtěch Cikrle.

Kardinál Schönborn připomněl, že toto Requiem se koná právě na první pátek proto, že kardinál Groer tuto pobožnost k Božskému Srdci Páně opět zavedl v roce 1991 a velmi mu záleželo na tom, aby se mše svatá k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu konaly, kdy je to jen možné. Důvěra v Kristovu lásku ho nečinila „nečinným“, nýbrž posilovala u něho vědomí odpovědnosti a vysokou angažovanost. Vídeňský arcibiskup připomenul také Groerovo biskupské heslo: „Na tvé slovo...“ V této důvěře přijal Groer biskupské poslání.

Již předtím vykonal v celém Rakousku blahodárné dílo rozšířením „Mariiny legie“ a velmi povznesl mariánské poutní místo Maria Roggendorf, kde je nyní pochován.

Velmi se také přičinil o podporu duchovních povolání a o rozšíření praxe duchovního vedení. „Teprve při posledním soudu budeme moci všechno zhodnotit,“ řekl kardinál Schönborn.

Homilie kardinála Meisnera při pohřbu kardinála Groera v Roggendorfu

Milí bratři, milé sestry!

Cesta kardinála Groera po cestách tohoto světa se dovršila návratem domů k Bohu, našemu Otci. Jako unavený poutník mohl se kardinál Groer po takřka 84 letech putování vrátit do Božího otcovského domu. Když se nějaký člověk narodí, prolévá mnoho slz, ale lidé kolem něho, rodiče a příbuzní se radují, že nový člověk spatřil světlo světa. Na konci života, když se člověk může vrátit domů, by tomu mělo být právě naopak. Pak ten, kdo právě odchází k Otci, by měl mít důvod k radosti. Jeho bližní však musí být smutní a prolévat slzy, protože z jejich středu odešel věrný člověk. U Marie tomu bylo právě tak. Kdo viděl jednou mariánský oltář Víta Stwosze v chrámu Panny Marie v Krakově, nikdy nezapomene na velikonoční úsměv na tváři Panny Marie, která klesá umírající do náruče plačících apoštolů.

Tak je tomu u mnohých z nás při návratu domů našeho spolubratra kardinála Hanse Hermanna Groera. Jeho posledních deset let života stálo pod temným mrakem, pod kterým spolu s ním mnoho lidí trpělo. Kardinálu Groerovi bylo souzeno, aby jako Šimon Cyrenský následoval Pána na křížové cestě. Byl zcela ponořen do trpkého Ježíšova utrpení, které ho však chránilo před zatrpklostí. Uměl se na této křížové cestě zcela spojit s Marií, Matkou Ježíšovou, kterou právě probodl meč bolesti. Právě tak se mnoho lidí stalo pod křížem kompetentními společníky v utrpení.

Jak mnoho lidí z blízka i z dále přicházelo za ním, aby si vyprosili směřodonné pokyny pro život! Právě znavení, obtížení, pohrdání a ukřižování v něm nacházeli kněze a biskupa, křesťana a bratra, který stál na jejich straně a mohl je obdarovat ze své duchovní autority radami. Nebyl snad právě proto kardinál Groer v Rakousku vyhledávaným zpovědníkem, a to takřka až do svého návratu domů? Nebylo to svědectví věřících, kteří vydávali svědectví nohama i srdcem pro kněze a biskupa Hanse Hermanna Groera? Blahoslavení mrtví, kteří v Pánu umírají...; jejich skutky je provázejí (Zj 14,13), říká Písmo.

Nepotřebujeme nad rakví kardinála Groera u Panny Marie v Roggendorfu pronášet

mnoho slov. Skutečnosti mluví samy za sebe. Poutní bazilika ve své kráse, převorství benediktinů v tomto místě a v sousedství cisterciácké opatství v Marienfeldu: to všechno by tu nebylo bez kardinála Groera. Vznikla tak místa, která dávají na zemi okusit kousek nebe a zemi činí o značný kus obyvatelnější. Z každoměsíční pouti od Panny Marie Roggendorfské vede poutní hnutí do celé Evropy a odtud dál, takže na 600 místech se věřící měsíc co měsíc shromažďují, aby se dali Marii vést ke Kristu podle její rady: Cokoliv vám řekne, učte! (Jan 2,5)

Nad jeho rakví máme skutečně více důvodů k děkování než k nářkům. Kardinál Groer nebyl člověka robustní povahy nebo s hrubou kůží, ale byl velmi snadno zranitelný. Proto ho události poslední doby, kdy byl vídeňským arcibiskupem, hluboce zranily. Od té doby kráčet dále svou životní cestou jako poznamenaný, jako zraněný, ano, jako stigmatizovaný. A když Petr píše ve svém listu: Jeho ranami jsme byli uzdraveni (1 Petr 2,24), pak se snad kardinál Groer jako zraněný stal tak vyhledávaným duchovním vůdcem, zpovědníkem a průvodcem životem. Jeden člověk, který skrze setkání s kardinálem Groerem našel opět smysl svého života, mi řekl: „Odcházím od něho vždy jako lepší člověk, než jaký k němu přišel.“

Ve dnech, kdy jeho život zatáhly temné mraky a klesl do opuštěnosti a pohrdání, přišly salesiánky z Rennwegu do Vídně a přinesly mu jako znamení neotřesené důvěry biskupský prsten svatého Františka Saleského. Vím, jak velice ho toto znamení „sympathia“ – soucitu – posílilo, potěšilo a dojalo. Po několika měsících předal mi tento prsten svatého Františka Saleského jako poděkování za můj životní doprovod pod temnými mraky. Byl jsem tím hluboce zahanben a dojat, protože jsem neměl ten dojem, že bych ho tak dostatečně intenzivně provázel.

Dnes přináším tento prsten zesnulému kardinálovi zpět jako poděkování za jeho věrnost pod křížem našeho Pána. Tento prsten má nyní patřit naší milé Paní Marii Roggendorfské. Je to prsten svatého Františka Saleského a zesnulého kardinála Hanse Hermanna Groera. Jeho srdce bylo probodeno podobně jako Mariino. Jako Maria očekáváme a vyprošujeme pro něho definitivní společenství s Ježíšem Kristem, zemřelým a zmrtvýchvstalým. Nikoliv koruna, ale prsten věrnosti ať je toho znamením. Amen.

Světlo 17/2003

13.květen dvacátého století

Na začátku 20. století byl zvolen papežem patriarcha benátský kardinál Giuseppe Melchior Sarto, který přijal jméno Pius X. A byl kanonizován 1954. Již v prvním roce svého pontifikátu vydal svatý Pius X. Encykliku „Ad Diem 2.Feb. 1904“ – „Ke dni 2.února 1904“ to je ke svátku Obětování Panny Marie (Hromnic) De B. M. V. Gratiarum Mediatrice – O Panně Marii Prostřednici milostí. Tento mariánský papež, jenž vyzýval k častému a pro děti časnému svatému přijímání, zavedl mariánský svátek Matky Eucharistie a jeho slavení stanovil na 13.květen.

V letních měsících roku 1916 se začal zjevovat ve Fatimě třem pasáčkům : 9 leté Lucii, 8 letému Františkovi a 6 leté Hyacintě anděl, který jim řekl, že je Strážný anděl Portugalska. Při své třetí a současně poslední návštěvě držel anděl v levé ruce kalich a nad ním hostii, ze které kapala do kalicha krev. Potom anděl nechal kalich viset ve vzduchu, spolu s dětmi poklekl a třikrát s nimi pronesl: „Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu svatý, já se Vám klaním a obětuji Vám nejdražší Tělo, Krev, Duši a Božství Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích světa na zadostučinění za urážky, svatokrádeže a nezájem, jimiž On je urážen. A pro nekonečné zásluhy Jeho Nejsvětějšího Srdce a Neposkvrněného Srdce Marie Vás prosím za obrácení ubohých hříšníků.“

Pak anděl povstal, vzal kalich a hostii, kterou podal Lucii a krev, kterou dal přijmout Hyacintě a Františkovi. Při tom anděl říkal: „Vezměte a pijte Tělo a Krev Ježíše Krista strašně uráženého nevděčnými lidmi. Konejte zadostučinění za jejich zločiny a buďte útěchou svému Bohu.“ František a Hyacinta nebyli před tím ještě u prvního svatého přijímání. Pak padly děti na tvář a opakovaly modlitbu k Nejsvětější Trojici až do setmění. Každé andělovo slovo se vrylo hluboko do jejich srdcí a ovlivnilo celý jejich další život.

13.května 1917 přestalo existovat carské Rusko, když poslední Romanovec car Michal, bratr cara Mikuláše II. byl

Děti z Fatimy – Hyacinta, Lucie, František

nahrazen revoluční vládou pokrokového advokáta Alexandra Fedoroviče Krenského, a tak byla připravena půda pro vlastní říjnovou revoluci, která nastolila vládu komunismu.

Téhož dne 13.května 1917 přijal biskupské svěcení Eugenio Pacelli, pozdější papež Pius XII., který se snažil se všemi biskupy světa zasvětit Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

Téhož dne 13.května 1917 se zjevila ve Fatimě třem dětem Matka Boží, aby jejich prostřednictvím vyzvala lidstvo k obrácení. Navázala na eucharistické zjevení předešlého roku a po šest měsíců každého 13. dne je připravovala na závěrečné finále, kdy 13.října 1917 osmdesát tisícový zástup padl ve strachu před padajícím sluncem do rozblácené země a pak povstal bez nejmenšího zšpinění oděvu.

Ve svém červencovém zjevení Panna Maria výslovně žádala o zasvěcení Ruska jejímu Neposkvrněnému Srdci a současně o pobožnost prvních sobot na zadostučinění hříchů světa. Jestliže její žádost bude splněna, Rusko se obrátí a nastane mír – jestliže ne – Rusko rozšíří své bludy po celém světě, zapříčiní vál-

ky a pronásledování Církve. Nejvíce děti poděsilo zjevení pekla, do něhož se řítily lidské duše jako sněhové vločky. Snad by tu hrůzu ani nepřežily, kdyby je Panna Maria neujistila, že se tam nedostanou. Peklo jim bylo ukázáno, aby viděly, co čeká hříšníky, když se neobrátní, a pak je Panna Maria vybídla, aby se modlily a přinášely oběti za jejich obrácení.

Nejmladší Hyacinta se narodila 11.března 1910. Byla neobyčejně citlivá, ale živé povahy. Dovedla se zapírat v jídle natolik, že často jedla jen jednou denně a svou svačinu dávala chudým dětem. Když jí něco zvlášť chutnalo, přenechávala to jiným. Vyhledávala příležitosti, jak by mohla trpět pro obrácení hříšníků. V říjnu 1918 onemocněla plicní chřipkou, která v té době zasáhla smrtelně Portugalsko. Tehdy se jí zjevila Panna Maria a řekla, že si přijde brzy vzít Františka a otázala se Hyacinty, jestli chce ještě zůstat na světě a tak svým utrpením ještě obrátit více hříšníků a ona jí odpověděla, že ano. Panna Maria jí také později vyjevila, že bude poslána do nemocnice v Lisabonu, že zemře ode všech odloučena a ve velkých bolestech.

A skutečně Matka Boží vzala Hyacintu do nebe 20. února 1920 v nemocnici v Lisabonu.

František, bratr Hyacinty, byl o dva roky starší. Již od raného mládí měl dar hluboké kontemplace. Vyhledával samotou, hrál na flétnu a měl rád ptáky, s kterými se často dělil o své skromné svačiny. Nejvíce ho bolelo, že svými hříchy zarmucujeme Pána Ježíše. Proto se snažil přinášet všechny možné oběti za obrácení hříšníků, aby tím potěšil Pána Ježíše. Jednou se mu o samotě zjevil ďábel v podobě děsné pekelné obludy, ale on přemohl strach, neboť mu Panna Maria slíbila, že přijde za ní do nebe. Když šel jednou s Lucií do školy, tak jí řekl: „Jdi tam sama. Pro mě nemá cenu, abych se učil číst, když přece brzy zemřu. Půjdu raději do kostela, abych tam těšil Pána Ježíše, kterého hříšníci stále zarmucují. Až půjdeš ze školy, tak se pro mě zastav.“ František onemocněl krátce po Hyacintě v listopadu 1918 rovněž na plicní chřipku. Netrpěl tak dlouho a Hyacinta s rodiči a Lucií byli s ním, když 4. dubna 1919 odešel do nebe, jak říkal, potěšit zarmouceného, tolik mu drahého Ježíše.

13. června 1929 měla sestra Marie Lucie při půlnoční adoraci zjevení Největější Trojice. Panna Maria ji tehdy řekla: „Přišla chvíle, kdy Bůh žádá Svatého otce, aby ve spojení s biskupy světa zasvětil Rusko mému Neposkvrněnému Srdci, a tak slibuje svět zachránit. Je mnoho duší jež Boží Spravedlnost zatracuje za hříchy páchané proti mně, takže jsem přišla žádat o zadostiučinění; obětuj se za tento úmysl a modli se.“

Já jsem o tom pověděla zpovědníkovi, který mi nařídil, abych napsala, co si Panna Maria přeje udělat.

Později v intimním sdělení si Pán Ježíš stěžoval slovy: „Oni si nepřejí vyhovět mé žádosti!... Jako francouzský král toho budou jednou litovat a učiní to, ale bude pozdě. Rusko již rozšíří své bludy po světě, vyvolá války a pronásledování Církve. Svatý otec bude muset hodně vytrpět.“

Zmínkou o francouzském králi narážel Pán Ježíš na Ludvíka XIV. (1638-1715) zvaného Král Slunce, který povzněl Francii na vrchol její moci. Svatá Markéta Marie Alacoque se snažila 1689

(rok před svou smrtí) všemožně doručit Ludvíkovi XIV. poselství od Největějšího Srdce Ježíšova se 4 požadavky: Vyšít do královských praporů Největější Srdce Ježíšovo. Vystavět k Jeho cti kostel, kde by mu královský dvůr sliboval věrnost. Aby se král zasvětil Největějšímu Srdci. Aby vahou své autority dosáhl u Svatého stolce mši svatou ke cti Největějšího Srdce Ježíšova. Nic však nebylo splněno. Zdá se, že se král o tomto poselství ani nedověděl. Teprve o sto let později by královská rodina ráda vyhověla tomuto poselství. Ludvík XVI. (1754-93) v roce 1792 chtěl splnit požadavky Největějšího Srdce Ježíšova, ale to už byl ve vězení a pro Boží Prozřetelnost to bylo již pozdě. Ludvík XVI. byl gilotinován 21. ledna 1793. (Kdyby tenkrát byla odvrácena francouzská revoluce, jak by asi vypadaly dějiny Evropy?)

Pán Ježíš podobně předpovídal ohledně zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, že to svět učiní, ale bude již pozdě. Ke slavnému a univerzálnímu zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie došlo až 25. března 1984 na Svatopetrském náměstí v Římě Svatým otcem Janem Pavlem II. v duchovním spojení s biskupy celého světa. Sestra Marie Lucie v dopise z 8. prosince 1989 potvrdila, že zasvěcení bylo vykonáno tak, jak o ně žádala Panna Maria.

13. května 1981 Berniniho kolonáda objímající Svatopetrské náměstí se stala svědkem nepopsatelného. Napražená ruka tureckého atentátníka Ali Ağcy mačká spoušť automatické pistole, jejíž smrtící kulky bleskově pronikají bělostnou postavou, aby zasáhly srdce náměstka Kristova papeže Jana Pavla II. Poslední kulka, která by zcela jistě zasáhla srdce, se v hlavní zasekla a nevyšla. Předposlední kulka minula jen o vlásek hlavní srdeční tepnu. A právě tuto kulku nechal Jan Pavel II. zasadit do korunky Panny Marie ve Fatimě, neboť on ví nejlépe, kdo mu zachránil život.

13. května 2000 Svatý otec Jan Pavel II. povýšil k počtu oltáře nejmladší vyznavače v dějinách Církve desetiletou Hyacintu a jedenáctiletého Františka. Ty dva překrásné květy, jež vykvetly v Mariánské zahradě 20. století jsou tím nejlepším napojením na třetí tisíciletí.

Panna Maria z Fatimy

Spojme se se sestrou Marií Lucií, která asi před 75 lety napsala:

*Svižně jsi
prolétla světem
předrahá Hyacintko,
v hlubokém utrpení
milující Ježíše.
Nezapomeň,
na mou prosbu k tobě:
Buď povždy mou přítelkyní
před trůnem Panny Marie.
Lilie bělosti,
skvící perlo,
tam nahoře v nebi
ty žiješ ve slávě.
Serafe lásky,
se svým malým bratrem
u nohou Mistrových
modli se za mne.*

Sestra Marie Lucie, narozená 22. března 1907 žije v karmelitánském klášteře v Coimbre v Portugalsku. Na příkaz církevních představených popsala události Fatimských zjevení a vše, co se k nim vztahuje. Její vzpomínky vyšly ve třech svazcích, poslední byl vydán roku 2000.

*Podle zápisů sestry Marie Lucie
sestavit Karel Chrobák*

Čemu mě naučil let na Měsíc

Pokračování ze str. 3

Boží ochrana po celou cestu

Lidé na celé Zemi se za nás neustále modlili. Miliony lidí se přimlouvaly za tři osamělé muže v kosmu. A Bůh na modlitby odpovídal. V mnoha situacích jsme prožívali zázračný Boží zásah. Například hned první den nám nefungovalo řízení předních kol u lunárního vozidla. Ani v Houstonu nepřišli na to, kde je chyba. Když jsme na druhý den vyjeli, bylo vše v pořádku. Necháпали jsme, jak je to možné. Zřejmě to byla odpověď na modlitby. Bůh může nadpřirozeným způsobem do našich životů zasahovat.

I později se ukázala Boží péče o nás. Těsně po našem odletu z Měsíce dopadlo do blízkosti naší vědecké základny těleso o průměru asi 3 metry, které vyhloubilo kráter o velikosti fotbalového hřiště. Nedovedu si představit, co by se stalo, kdybychom tam ještě byli...

Lidé se ptají: Existuje Bůh?

Když se první ruský kosmonaut Jurij Gagarin vrátil na Zemi, řekl: „Boha jsem tam nahoře nikde neviděl“. Jedno švédské děvče mu napsalo dopis. Byl prostý a stálo v něm: „Pane, letěl jste do

vesmíru a říkáte, že jste neviděl Boha? Já bych se Vás ráda zeptala, máte-li čisté srdce. Protože Bible říká: »Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha« (Matouš 5, 8).“

Dnes potřebuje lidstvo Boha stejně jako před 2000 lety. Lidé se nezměnili, šíří kolem sebe zlo, které ničí jednotlivce, rodiny i celé národy. Všichni jsme totiž v zajetí hříchu. Ale Bůh poslal na naši Zemi svého Syna - Ježíše Krista, aby nás osvobodil. On chce proměnit naše životy, naše srdce. Přišel, abychom měli lásku, radost a pokoj. Jenom On může dát odpověď na problémy dnešního světa. Ježíš je naše naděje do budoucnosti.

Nikdo není jako Ježíš. Nikdo nečinil takové zázraky jako On. Byl za nás ukřižován, jeho krev byla vylita na odpuštění našich vin. A tím, že vstal z mrtvých, zvítězil i nad samotnou smrtí! Řekl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne.“ (Jan 14, 6)

Více než pozemšťan!

Poznal jsem, že stát se Božím dítětem je nejdůležitější v životě člověka. Když Ježíše poprosíte o odpuštění hříchů a pozvete ho, aby řídil váš život, budete žít pod jeho ochranou a požehnáním. Také vy můžete být víc než pozemšťan, a přitom vůbec nemusíte vzlétnout do kosmu. To je moje poselství k vám.

Neboť Bůh tak miloval malou modrou planetu, že poslal svého jednorozeného Syna - Ježíše Krista, aby ti, kdo v něho věří, měli věčný život a nezahynuli. Tento nový život je pro každého! Stačí v Ježíše věřit a přijmout jeho odpuštění. „To, že chodil Ježíš Kristus po zemi, znamená pro mne nekonečně víc než to, že člověk chodil po Měsíci.“

James B. Irwin

OBJEDNEJTE SI POLITICKÝ ČTRNÁCTIDENÍK

HLASATEL

Nejstarší česky píšící noviny publikované v Americe, mající své čtenáře po celých USA i jinde. Servis nezávislých komentářů, zpravodajství a informací z ČR a z krajanského života.

Pište si o ukázkové číslo zdarma na adresu:

HLASATEL, 2470 Brunswick Circle, Unit B1
Woodridge, Illinois 60517

*H. Marik
Sons*

**George Schubert
Funeral Homes**

6507 West Cermak Road, Berwyn, Illinois 60402

PHONE (708) 484-6310 FAX (708) 484-0158

Srdečně Vás zveme na
MÁJOVOU SLAVNOST

v sobotu 17. května 2003

Slavnostní mše svatá ke cti Panny Marie

bude v 6.15 hod. večer v kostele Panny Marie Svatohorské
2414 South, 61st Avenue, Cicero, IL 60804

Kulturní program a taneční zábava

bude v sále Sokola Berwyn, 6445 West 27th Pl., Berwyn, IL

V 8.00 hod. večer vystoupí s kulturním programem
děti z České sobotní školy kardinála Berana,
které zazpívají národní písně a zahrají českou hudbu.

V 8.30 hod. začne taneční zábava, při níž bude hrát známá kapela

"Drnek Tonemasters"

*Přijďte si poslechnout populární melodie
a zazpívat oblíbené písně, zatančit si a pobavit se.
Bohaté občerstvení a nápoje budou zajištěny.*

Vstup \$10.00

**Všechny věrné krajany a přátele zve
Česká misie v Chicagu**

Bližší informace podá:
Ladislav Gajda - Tel. (708) 442 - 9460

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050

(773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

Robert Vlach

Právní služby

1. dopravní přestupky včetně
2. jízdy v opilství
3. suspenze a revokace řidičského průkazu
4. bankroty
5. kup a prodej nemovitostí
6. rodinné záležitosti, pozůstalosti
7. emigrační záležitosti
8. trestní právo

Mluvíme česky

6904 W. Cermak Road
Berwyn, IL 60402
Tel. (708) 795 - 4400

„KARLIN WEDNESDAY DANCES“

admission only \$ 2 at the door

“2003”

“Czech food” from 5.30 - 7.30 PM
call for reservations: 216 - 661 - 4726
Dancing from 7.30 - 10.30 PM

**Karlin Hall and Club 5304 Fleet Ave,
Cleveland, OH**

For details call: 216 - 883 - 4760

May 7: FRANK SPETICH
14: RALPH SZUBSKI
21: BOB SABATKA
28: MAGIC BUTTONS

June 4: BEN LANDFIELD
11: HOMESTEADERS
18: ED ZALAR BAND
25: NORTHERN OHIO

June 7, 2003 7:00 – 11:00 PM

MELODION BAND

From Prague, Czech Republic

SVU Společnost pro Vědy a Umění, Chicago

Srdečně zve své členy a celou českou veřejnost na přednášku, která se koná

v pátek 16.května 2003 v 7:30 večer

v budově Ústředny Moravských Spolků,
2140 S. Wesley, Berwyn.

Hostujícím řečníkem bude

JUDr. GEORGE T. DROST

**Honorární konzul České republiky
pro státy Illinois, Indiana a Wisconsin**

Dr.Drost k nám promluví o své práci a povinnostech ve funkci honorárního konzula v Chicagu.

Těšíme se na Vaši četnou návštěvu 16.května, kdy mezi sebou přivítáme našeho milého hosta, Dr.George Drosta.

Dobrovolný dar \$3.00

Věra Rokničová - jednatelka SVU Chicago

P.S. Tato květnová schůze je poslední před letními prázdninami. Podzimní činnost začne opět v září t.r.

Vděčná vzpomínka

19.května 2003 si připomínáme druhé výročí
úmrtí našeho milého duchovního Otce

Rev. Vojtěcha Jaroslava Víta OSB

Narodil se v Polici nad Metují v Čechách 2.února 1923.
V době 2.světové války vstoupil do benediktinského kláštera
v Praze v Břevnově a zde 14.září 1945 složil řeholní sliby.

V roce 1946 odešel na teologická studia do Belgie,
kde byl 29.července 1951 vysvěcen na kněze.

Protože se po komunistickém puči nemohl vrátit do vlasti,
odešel na misie do Afriky do tehdejšího Belgického Konga.

V roce 1961 přesídlil do Spojených států amerických.

Zde působil v duchovní správě u kostela sv.Prokopa v Chicagu,
později spoluzakládal středisko Velehrad v blízkosti kostela sv..Anežky České,
které později přenesl do Cicera ke kostelu Panny Marie Svatohorské.

Téměř 40 let zajišťoval českou duchovní správu pro naše krajany v exilu.

Byl iniciátorem a 25 let šéfredaktorem českých novin Hlas národa.

Za svou práci v exilu byl vyznamenán prezidentem

České republiky Václavem Havlem řádem T.G. Masaryka.

Po vykonané práci odešel na zasloužený odpočinek do Prahy

a při své opětovné návštěvě USA byl 19.května 2001 povolán na věčnost.

Je pochován na klášterním hřbitově benediktinského opatství sv. Prokopa v Lisle.

Vzpomínkovou mši svatou budeme za něho obětovat u Panny
Marie Svatohorské v Ciceru v sobotu 17.května 2003 v 6.15 hod. večer.

Děkujeme všem, kdo si na něho v modlitbě vzpomenou s námi

Fr. Dušan Hladík a přátelé z České misie v Chicagu

Vroucí vzpomínka

Život běží dál, jen vzpomínky zůstávají...

*Již pět let uplynulo ode dne, kdy nás navždy opustil
můj drahý manžel, milovaný otec, dědeček a přítel*

SÁVO ROKNIČ

Narodil se 1.října 1920 v Praze a
jeho šlechetné srdce dotlouklo
6.května 1998 v Chicagu.

Jeho láska a dobrota, humor a optimismus
a starost o své bližní je nenahraditelná.

Čas neléčí, když nechce - čas je šarlatán.

Věra Rokničová, manželka

Jana a David, děti

Alex, Rubinka a Kane, vnoučata

Upřímná vzpomínka

*Již uplynulo pět let,
co srdce Tvé šlechetné
přestalo bít -
však stále v mých
vzpomínkách
povždy budeš žít...*

**20.května tomu bude 5 roků,
co nás opustila moje drahá přítelkyně**

Slávinka Binderová

*Vzpomeňte na ni spolu
se mnou v tiché modlitbě.*

Betty Kejlová

Rytířský řád křížovníků s červenou hvězdou

Pokračování ze str.2

Praha neměla svého arcipastýře). Konrád z Wechty v roce 1421 odevzdal arcibiskupskou pečeť kališnické konsistoři a arcibiskupské statky dal v zástavu nebo prodal a peníze poslal svým příbuzným do německého Westfálska. Poněvadž pražské arcibiskupství nemělo své statky na obživu arcibiskupa, tak 6 pražských arcibiskupů bylo zároveň velmistry křížovníků. První z nich - Brus se zúčastnil i koncilu v Tridentu. Po návratu se pokoušel uvést koncilová rozhodnutí do života, avšak svolat provinční církevní sněm, na němž by byly tridentské dekry vyhlášeny, mu císař Maxmilián výslovně zakázal. Na tomto koncilu vedl Brus také oficiální jednání o povolení laického kalicha v českých zemích, ale přijímání pod obojí způsobou přišlo již bohužel pozdě a nepřivedlo utraktivisty a luterány zpět k jednotě církve. Jeho nástupcem se stal rovněž rodák z Mohelnice Martin Medek. Po vysvěcení na kněze byl nějakou dobu dvorním kaplanem svého předchůdce a spolurodáka Antonína Bruse. Po Brusově smrti se napřed stal velmistrem a poté devátým pražským arcibiskupem. Postaral se o zavedení nového gregoriánského kalen-

dáře. Prosazoval úctu sv. Prokopa a stal se iniciátorem přenesení ostatků tohoto světce ze zpusťosené Sázavy do kolegiálního kostela Věch svatých na Hradě pražském. Na tohoto arcibiskupa podle konstituce Sixta V. se poprvé vztahovala povinnost navštívit Řím a podat papeži zprávu o stavu své arcidiecéze. Poněvadž byl nemocen, tak v důsledku choroby do Říma poslal dva zástupce. Nástupcem Medkovým se stal desátý pražský arcibiskup Zbyněk Berka z Dubé a křížovníci ho uvítali jako svého dvacátého pátého velmistra. Tomuto arcibiskupovi byla svěřena cenzura knih a císař mu postoupil podací právo při kostelích na královských panstvích (čili jmenovat kněze pro farnosti z královských panství). Jeho pomocníkem se stal pozdější pomocný biskup Jan Lohel. Berka si vyprosil uvedení řádu kapucínů do Čech (1598). Zamýšlel obnovit biskupství litomyšlské a zřídit tři nová biskupství. Rovněž se pokusil dosáhnout beatifikace nyní již svatého Zdislavy. Po Berkově smrti se stal velmistrem křížovníků nový pražský arcibiskup Karel z Lambergu. Bohužel, tento arcibiskup pro svůj zdravotní stav nemohl plnit své poslání. A proto jeho světitel biskup Lohel byl jmenován koadjutorem, to je biskupem s právem následnictví. Po Lambergově smrti se ujal správy arcidiecéze a tím i poslání dvacátého sedmého velmistra řádu křížovníků Jan Lohel. Tento pečoval o rekatolizaci českého království, ale dožil se také počátku třicetileté války, kdy po pražské defenestraci v roce 1618 ušel ze země a pobýval ve Vídni. Po Bílé hoře se vrátil zpět do Prahy, kde znovu vysvětil katedrálu, znesvěcenou a vyplundrovanou kalvíny. Vyzval všechny české a německé evangelické kněze, aby se smířili s katolickou církví - samozřejmě většinou neúspěšně. Je pokládán za vzorného a horlivého plnítele řeholního i kněžského života. Po něm se stal dvacátým osmým velmistrem řádu křížovníků třináctý pražský arcibiskup Arnošt Vojtěch Harrach. Jeho otec byl důvěrným rádcem a ministrem císaře Ferdinanda II. Vynikal obdivuhodnou energií

Křížovnícký kostel sv. Karla Boromejského ve Vídni

a dobrou vůlí. V roce 1630 došlo ke kompromisní dohodě o zřízení takzvané solné pokladny, z které mělo být církví každoročně vypláceno určité procento z prodeje soli jako náhrada za odcizené církevní statky. V jeho době byly přeneseny ostatky svatého Norberta (zakladatele premonstrátského řádu) z Magdeburku do Prahy. V době tohoto pražského arcipastýře bylo zřízeno biskupství v Litoměřicích a v Hradci Králové. Arcibiskup Harrach neměl dostatek světského duchovenstva a proto se spoléhal na řádové kněze, zpočátku hlavně cizího původu. Do Čech uvedl několik řádů. Zúčastnil se voleb tří papežů a jednou dokonce měl být sám kandidátem na papežský stolec. Jako poslední arcibiskup a zároveň velmistr křížovníků může být počítán Jan Vilém hrabě Liebssteinský z Kolovrat. Svůj úřad však nenastoupil, neboť náhle zemřel ve věku 44 let v domě svého bratra v Brně.

Následující velmistři již nebyli pražskými arcibiskupy. Ve 20. století v letech 1915-1958 byl čtyřicátým pátým velmistrem ThDr. Josef Vlasák. Prožíval těžkosti války i státního převratu. Po první světové válce pozemková reforma zabrala mnoho církevních statků. Tak tomu bylo i u křížovníků, kteří proto museli omezit provoz špitálů, a položili

Kostel sv. Petra na Poříčí v Praze, první samostatné sídlo řádu křížovníků

větší důraz na duchovní správu. Za nacistické okupace byla budova konventu v Praze zabavena pro potřeby nacistů a velmistr Vlasák byl vypovězen z Prahy. V roce 1950 prožíval komunistické likvidování klášterů. V té době řád spravoval 26 far, především v pražské a litoměřické diecézi. Do pražského křížovnického areálu se nastěhovalo ministerstvo vnitra. Řád přišel o své sbírky i archívy a rovněž o skvělou knihovnu v Praze. Velmistr Vlasák, i když byl po druhé světové válce vyznamenán válečným křížem za odboj proti nacismu, byl přesunut jako administrátor ke sv. Petru na Poříčí. V roce 1958 byl pohřben na křížovnickém hřbitůvku v Praze – Illoubětíně. Jediná komenda, která přežila komunistickou likvidaci řeholí, byla vídeňská u sv. Karla Boromejského.

Předposledním - čtyřicátým šestým velmistrem se stal JUDr. Ladislav Sirový. Byl velmistrem v letech 1988-1992. Své utrpení si prožil v koncentračních táborech nacismu a rovněž i komunismu. Po opuštění vězení pracoval na různých místech. V roce 1988 byl tajně zvolen velmistrem. Opatskou benedikci přijal v soukromé kapli arcibiskupa kardinála Tomáška. Tento velmistr se snažil po revoluci 1989 obnovit řád. Po autohavárii v únoru 1992 však podlehl zranění.

Poněvadž řád po tragickém skonu velmistrově nedisponoval dostatečným počtem mladších kandidátů, tak si nemohli členové ihned zvolit velmistra. K dispozici bylo jen 5 starších členů řádu a 11 mladých (novicové a klerici). Rozhodnutím Svatého Stolce byla dočasně ustanovena řádová delegátská správa, do jejíhož čela byl v únoru 1992 postaven jako apoštolský delegát tehdejší pražský světicí biskup Msgr František Václav Lobkowicz O. Praem.

V roce 2 000 byl velmistrem zvolen P. Jiří Kopejsko. K 1. říjnu 1996 měl řád 17 řeholních členů, z toho 11 kněží, 5 kleriků a 1 novice. Řádovému knihovníku P. Františku Vernerovi se podařilo shromáždit zpět do pražského konventu skvělou řádovou knihovnu, která v současnosti čítá na 70 000 svazků. Řád znovu plní své pastorační poslání v duchovní správě na farách a dle svých možností se také vrací ke svému zdravotně-sociálnímu zaměření.

Velkým bohatstvím tohoto řádu je jistě jediný a poslední zub sv. Anežky Přemyslovny (České), který daroval španělský král křížovníkům do Vidně. Na žádost kardinála Tomáška převor escoriálského kláštera ve Španělsku zaslal oddělenou hlavičku z dolní čelisti svěťice i svatovítské metropolitní kapitule v Praze.

Vedle svaté Anežky křížovníci uctívají zvláště svatého Augustina, svatého Floriána, svatého Jana Nepomuckého i ostatní české patrony jako zvláštní ochránce svého domovského řádu, který vznikl na české půdě a zásluhou české svěťice. S úctou Kristova utrpení má v řádu své významné místo i úcta svatého kříže a samozřejmě i Matky Boží Panny Marie (připomeňme si alespoň Mariánský Chlum).

Řeholním oděvem křížovníků je černý talár se dvěma bílými jazyčky na kolárku a osmihrotým červeným křížem a pod ním šesticípou červenou hvězdou na prsou. Řádový znak tvoří na černém poli osmihrotý červený kříž a pod ním šesticípá červená hvězda.

Litoměřický probošt Papoušek předpověděl, že v České zemi bude tehdy lépe, až se najdou ostatky svaté Anežky. Kéž by se našly co nejdříve, aby se svatá Anežka přimlouvala za svůj řád křížovníků, ale také za celou naši vlast, aby nám skutečně bylo lépe, abychom se opravdově měli rádi. Závěrem prosíme slovy pisně zakladatelku řádu: Anežko, sestro, nauč nás, jak láskou hojit rány, proměnit svého žití čas v světlo a požehnání, jímž boží království dorůstá k plnosti. Na cestě té buď s námi!

Doc. ThDr. František Janhuba

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road, Cleveland,
Ohio 44127

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Elsie T. Malec
Secretary-Treasurer
Mary Ann Mahoney
President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

Česká misie v Chicagu Vás zve na

AUTOBUSOVÝ ZÁJEZD

na oslavu 20.výročí České kaple v Washingtonu

Odjezd v pátek 20.června 2003 v 8.00 ráno,
návrat pozdě v noci z neděle 22.června na pondělí.
Celkem tři dny.

Cena zájezdu \$ 260.00

V ceně je zahrnuta doprava pohodlným autobusem s klimatizací a WC. Dva noclehy v 4 lůžkových pokojích (lze objednat za příplatek pokoj i pro menší počet osob).
Půldenní okružní prohlídka města Washingtonu D.C.

Příspěvek pro Českou národní kapli - pohoštění.
V neděli navštívíme Filadelfii, kde je hrob sv. Jana Nep.
Neumanna a prohlédneme si toto město.
Pak bude návrat domů.

Přihlášky a bližší informace: Fr. Dušan Hladík

Tel. (708) 656 7472 Mobil (708) 533 1050

Pobožnost 20. i 21. století (3)

Proč miluji milosrdného Ježíše?

Miluji milosrdného Ježíše, protože je Láskou a protože mi pomáhá v každém momentě mého života.

Už dávno jsem ztratila víru. Stala jsem se narkomankou. Přestala jsem chodit do kostela a hřešila jsem stále více. Tehdy se přese mě převalila lavina neštěstí: smrt manžela a později dvou nenarozených dětí. Příčinou smrti těch tří jsem byla já sama.

Manžel nevydržel mé zrady a sám si vzal život. Moje děti zemřely ještě dříve, než se mohly narodit. Několikrát jsem chtěla spáchat sebevraždu. Podtínala jsem si žíly nebo jsem brala takové množství prášků na spaní, že mi nedávali šanci na záchranu a přece ... Po každém takovém „návratu k životu“ přicházela ke mně myšlenka: „Běž, vyzpovídej se, ulehčí to tvému utrpení.“ A ulehčilo. Přes to všechno nebyla jsem sama. Našla jsem brožurku: „Ježíši, důvěřuji Ti,“ poznala jsem s. Faustynu a korunku k Božímu Milosrdenství a občas jsem se ji modlila. Jednou v noci, když jsem nebyla pod vlivem žádných prášků ani kapky alkoholu, pocítila jsem v sobě dobro a lásku.

Já, narkomanka, zlodějka, vražedkyně manžela a dětí a též sebevražedkyně, jsem znovu začala věřit a důvěřovat. Ano, Ježíši důvěřuji Ti. Jsou to pro mě mocná slova. Po jejich vyslovení v mé duši nastávají změny. Celou mě naplňuje radost a silně vnímám lásku, též i lásku k sobě. Je to krásný pocit, který jsem poznala teprve, když jsem uvěřila v nekonečné Boží milosrdenství.

Premýšlela jsem nad každým Ježíšovým slovem, které pověděl s. Faustyně. Ta slova jsou pro mě velmi přesvědčivá a zároveň svatá. Jsou cestou k mému dalšímu bytí. Mám 28 let a nemohu již vstoupit do žádné řehole. Ale vzpomínám si na jednu mladou řeholní sestru, kterou jsem poznala během svého pobytu v nemocnici po jedné otravě, a na její slova. Ta mi nyní zabírají mnoho času.

Na cestě k uzdravení mě doprovází obraz Milosrdného Ježíše, který je v léčebně pro toxikomany. Přítomnost tohoto obrazu v naší kapli mi pomáhá ve chvílích, kdy ztrácím naději na uzdravení, i v boji o vyléčení. Ve chvíli, když se mi něco zdá být nereálné či nedosažitelné, tehdy se v mé duši ozývají slova: „Důvěřuji“ a je mi to dáno. Moje láska k Ježíši nemá hranic. Mimo to je čistá bez falešného tónu. Vložila jsem svou jedinou naději v Ježíše, protože jsem neměla co ztratit. Za to jsem získala mnoho a to velmi mnoho. Intenzivně na sobě pracuji, očisťuji

se a není ve mně již nic z dávného života. Jdu tedy cestou k úplnému vyléčení z narkomanie. Pomáhají mi v tom mnozí lidé, lékaři a pomáhá mi v tom milosrdný Ježíš. Slovem a činem za to všechno děkuji.

Přeloženo z Orędzia Miłosierdzia 7/1989

20 let jsem žil bezbožně

Více než dvacet let jsem žil bezbožně a v posledních letech jsem žil přímo v ohybném hříchu a ničemnosti, ponořený v nejhlubším zoufalství. Pohrdal jsem Bohem, lidmi i sebou. Honil jsem stíny a proklínal svůj osud. Hřích vyplňoval můj život a vedl mě do slepé uličky smrti a ztracení. Čím více mě můj vlastní hřích znemožňoval, tím více jsem se vysmíval věřícím lidem, kteří se modlí k obrazům. Dost o tom.

Jednoho dne mi můj přítel přečetl slova: *Věčný Otče, obětují Ti Tělo a Krev, Duši i Božství Tvého nejmilejšího Syna ...*, a poučil mě o jejich spasitelné moci. Vysmál jsem se mu, ale přece jen mě zarazilo, že já takový hříšník, mohu obětovat Kristovo bolestné utrpení *na smír za hříchy naše i celého světa*. Začal jsem ta slova opakovat. Nejprve velmi zřídka, jednou, dvakrát v týdnu. Opakoval jsem jenom: *Pro Jeho bolestné utrpení buď milosrdný k nám i k celému světu*. Nemodlil jsem se ani celou korunku způsobem předaným sv. s. Faustynou. Postupem času jsem objevil, že tímto způsobem mohu rozmlouvat s Bohem. Objevil jsem Jeho tajemnou přítomnost v těchto slovech. Proto jsem se začal těmi slovy modlit k Bohu. Nepřicházela ještě žádná změna mého života. O s. Faustyně jsem nic nevěděl. K tomu všemu jsem měl těžkosti s modlitbou *Otčenáše* a *Zdrávasu* - neznal jsem slova těchto modliteb. Korunku jsem se však modlil stále častěji. Stala se mojí večerní modlitbou. Často jsem se ji modlil na ulici, v autobuse, tramvaji. Hledal jsem v ní radost a pokoj. Ta modlitba ve mně probudila mrtvé svědomí a dotkla se zatvrzelého srdce. Bůh na mě shlédl ve svém nekonečném milosrdenství.

Potom přišla noc, na kterou budu dlouho vzpomínat. Nemohl jsem usnout. Měl jsem před očima velikost svého hříchu a vše, čím jsem urážel Boha během svého života. Nemohl jsem najít klid. Ty hříchy byly jako draví ptáci, kteří mě roztrhávali a před kterými jsem nemohl utéct. Nemůže se přece utéct před vlastním svědomím. Zdálo se mi, že už pro mě není záchranu. Nakonec jsem si vzpomněl na slovo, které jsem tak často opakoval: BOŽÍ MILOSRDENSTVÍ. Ano, tehdy jsem pochopil jeho význam: Neko-

Svatá sestra Faustyna Kowalská

nečně dobrý Bůh se chce s námi dělit tím, že k nám obrací své milosrdenství. Překážkou jsou naše hříchy - trvání v nich.

Za svítání jsem vyběhl z domu. Bylo příliš brzo a kostely byly stále zavřené. Při čekání jsem opakoval slova modlitby sv. s. Faustyny. Nevěděl jsem, jak se mám zpovídat ani jak zpytovat svědomí. Ve zpovědnici jsem s pláčem vyznal před Bohem své hříchy. Milosrdný Bůh mi je odpustil a já jsem mohl přistoupit ke Stolu Pána. Když jsem vyšel z kostela, zastavil jsem se na rozcestí ulic toho velkého a rušného města a povzdychl si: „Otče, proč nemohu zůstat na místě, které náleží Tobě.“ Poprvé jsem zatoužil po Bohu, právě toho dne, té neděle. Byla to neděle Božího Milosrdenství A. D. 1995. O tom jsem se dozvěděl teprve na mši svaté. Byl to den mého narození v Kristu. Byl též znamením přítomnosti Krista.

Skončil jsem s dávným životem. Dostávám od Boha mnoho milostí: milost víry, modlitby. Dnes, i když jsem přece nemluvnětem v Kristu, prosím Boha o milost svátosti kněžství a o milost života podle evangelijních rad.

Moje svědectví možná není přesvědčující. Prosím, aby bylo přijato jako svědectví navraceného hříšníka. Chtěl bych poděkovat Bohu za milosrdenství, které mi prokázal, za milosti víry a modlitby, které do mě vílí. Děkuji též sv. s. Faustyně. Chvalme Boha, neboť jeho milosrdenství je věčné.

Přeloženo z Orędzia Miłosierdzia 20/1996

s. M. Elżbieta Siepak

s. M. Milada Rosová

Dnes jsem byla v propastech pekla ...

Vrcholným bodem našeho pozemského života je okamžik smrti. Tehdy se v přítomnosti Krista uskutečňuje soud a rozhoduje se o naší věčnosti: spása, nebo zavržení. Budeme muset učinit poslední rozhodnutí: přijmout, nebo odmítnout Boží lásku.

Bůh vždy miluje a odpouští, ale ze strany člověka musí být splněna nezbytná podmínka, že totiž přijímá dar odpouštějící Boží lásky. Toto rozhodnutí se uskutečňuje jednak na základě dřívějších rozhodnutí, dobrých nebo zlých skutků, učiněných v průběhu života na zemi. Velké drama každého vědomě a svobodně spáchaného hříchu spočívá v tom, že ničí v člověku schopnost lásky a vnímavosti lásky. Hříchy mohou vést nakonec k tak velké zatvrzelosti a egoismu, že člověk v okamžiku smrti není schopen přijmout dar vykoupění. Bude Boha nenávidět, a proto odvrhne jeho milosrdnou lásku, která snímá všechny hříchy.

Aby nás uchránil před touto strašnou eventualitou, apeluje Ježíš prostřednictvím sestry Faustyny na naše srdce:

Toužím po důvěře svých tvorů, povzbuzuj duše k velké důvěře v mé bezedné milosrdenství. Ať se ke mně nebojí přiblížit duše slabá, hříšná, i kdyby měla víc hříchů, než je na zemi písku, vše se utopí v propasti mého milosrdenství. Ať i největší hříšníci skládají naději v mé milosrdenství (...) Duše, které se dovolávají mého milosrdenství, mi působí rozkoš. Takovým duším uděluji více milosti, než si přejí (...) Dříve než přijdu jako spravedlivý soudce, otevírám dokořán dveře svého milosrdenství. Kdo nechce projít dveřmi milosrdenství, musí projít dveřmi mé spravedlnosti. (Deník 1059)

Svatá sestra Faustyna varuje všechny, kteří znevažují Boha, nezachovávají jeho příkázání, odvrhují jeho milosrdenství a žijí, jako by Boha nebylo, aby se odvrátili od cesty, která je vede do věčné záhuby. I když již umírají, milosrdný Bůh dává duši ten jasný vnitřní okamžik, že pokud duše chce, má možnost se k Bohu vrátit. Avšak ne jednou je zatvrzelost duši tak velká, že vědomě volí peklo, maří všechny modlitby, které za ně Bohu jiné duše přednášejí, a dokonce samo úsilí Boha. (Deník 1698)

Pán Ježíš ukázal sestře Faustyně celou pravdu o pekle, aby popsala to, co viděla, a dosvědčila jako výstrahu pro všechny, kteří se nechťejí obrátit a pochybují o existenci pekla:

Dnes mě anděl zavedl do propastí pekla. Je to místo velkých bolestí, jak je strašně

rozlehlé. Viděla jsem tam tyto druhy utrpení: první utrpení, které tvoří peklo, je ztráta Boha; druhé – ustavičné výčitky svědomí; třetí – tento úděl se už nikdy nezmění; čtvrté utrpení je oheň, který bude duši pronikat, ale nezničí ji, je to strašné utrpení, je to čistě duchovní oheň, zapálený Božím hněvem; páté utrpení – je ustavičná temnota, strašný dusivý pach, i přes temnotu se satani a zavržené duše navzájem vidí a vidí všechno zlo ostatních i své; šesté utrpení – je neustálá společnost satana; sedmé utrpení – je strašné zoufalství, nenávisť k Bohu, zlořečení, proklínání, rouhání. Jsou to muka, která všichni zavržení trpí společně, ale to ještě není konec útrap – jsou muka pro jednotlivé duše, jsou to bolesti smyslů, čím která duše hřešila, tím je trápena strašným a nepopsatelným způsobem. Jsou zde strašné kobky, propasti bolesti, kde se jedno utrpení liší od druhého; kdyby mě nepodpírala Boží všemohoucnost, zemřela bych při pohledu na ta strašná muka. Ať si je hříšník vědom, že jakým smyslem hřeší, takovým bude sužován po celou věčnost; píšou to z Božího rozkazu, aby se žádná duše nevymlouvala, že peklo není, anebo že tam nikdo nebyl a neví, jaké to tam je.

Já, sestra Faustyna, jsem z Božího rozkazu byla v propastech pekla proto, abych duším říkala a dosvědčovala, že peklo je. Nemohu o tom nyní mluvit, mám od Boha rozkázáno, abych to zanechala napsané. Satani na mne měli velikou zlost, ale z Božího rozkazu mne museli poslouchat. To, co jsem napsala, je slabým stínem věcí, které jsem viděla. Všimla jsem si jednoho, že je tam nejvíc těch duší, které nevěřily, že peklo je. Když jsem přišla k sobě, nemohla jsem se vzpamatovat z úděsu, jak strašně tam duše trpí, proto se ještě horlivěji modlím za obrácení hříšníků, ustavičně na ně svolávám Boží milosrdenství. Můj Ježíši, raději bych do konce světa umírala v největších útrapách, než abych tě urazila sebe-menším hříchem. (Deník 741)

„Dnes jsem byla v nebi...“

Poslušnost k Bohu, plnění jeho vůle a všechny dobré skutky, vykonané v době pozemského života, prohlubují v člověku schopnost k lásce a vnímavost k lásce. Jestliže umírající bude mít v hodinu smrti alespoň minimální schopnost přijmout Boží lásku, bude spasen, ale jako kdyby vyběhl z ohně (1 Kor 3,15). Bude tedy muset dožít v očistci tak dlouho, až dosáhne čistoty srdce, aby se mohl plně spojit s Bo-

hem v nebeské radosti. Do nebe jdou přímo jen ti, kteří jsou svatí a plně milují. Pán Ježíš ukázal Faustyně nebe, aby nám popsala, jak tam je. Je třeba pamatovat, že lidský jazyk je ubohý a nedostatečný a není schopen plně popsat onu nadpřirozenou skutečnost. Sestra Faustyna tak učinila na základě výslovného příkazu Pána Ježíše, abychom nikdy neupadali znechucení na duchu, ale ustavičně všemi silami usilovali o svatost.

Dnes jsem duchem byla v nebi a hleděla na tu nesmírnou krásu a štěstí, které nás po smrti čekají. Viděla jsem, jak všechno stvoření neustále vzdává čest a chválu Bohu; viděla jsem, jak veliké je v Bohu štěstí, které se rozlévá na všechny tvory, činíc je šťastnými, a všechna chvála a čest z obšťastnění se vrací do Zdroje a vchází do hlubin Boha, kontemplují vnitřní život Boha, Otce, Syna a Ducha Svatého, jehož nikdy neobsáhnou ani neproniknou.

Ten zdroj štěstí je ve své podstatě neměnný, ale vždy nový, tryskající obšťastnění pro všechno tvorstvo. Nyní už chápu sv. Pavla, který řekl: Ani oko nevidělo, ani ucho neslyšelo, ani do srdce lidského nevstoupilo, co Bůh připravil těm, kdo ho milují.

A Bůh mi dal poznat věc, která jediná má v jeho očích nekonečnou cenu – je to láska k Bohu, láska, láska a ještě jednou láska – a nic se nedá srovnat s jedním úkonem čisté lásky k Bohu. Vůbec si nedokážeme představit, jak se Bůh zajímá o duši, která ho upřímně miluje. Šťastná duše, o kterou se již zde na zemi zvláštním způsobem zajímá, jsou to duše malé a pokorné.

Ten veliký Boží majestát, který jsem hlouběji poznala a který velebí nebeští duchové podle míry milosti a hierarchie, podle nichž se dělí, při pohledu na tu Boží moc a velikost má duše nezakoušela hrůzu ani strach, ne, ne – vůbec ne. Má duše byla naplněna pokojem a láskou a čím víc poznávám Boží velikost, tím víc se raduji, že on je takový. A nesmím se raduji z jeho velikosti a jsem ráda, že jsem tak maličká, vždyť proto, že jsem malá, mě nosí na svých rukou a drží mě na svém Srdci.

Ó můj Bože, jak je mi líto lidí, kteří nevěří ve věčný život, jak se za ně modlím, aby i je objal paprsek milosrdenství a aby je Bůh přivínil do své otcovské náruče. Lásko, ó Královno.

M. Piotrowski, Miłujcie się 1/2003

Překlad podle Světla 10/2003

Cesta do Mexika (1)

Cesta do Mexika je vždy čímisi novým a neobvyklým pro zkušenost. Uvidíme, zda se od roku 1964, kdy tuto cestu popisuje Josef Gregor, toho v této zemi tolik změnilo nebo zda se tam vůbec něco změnilo.

Kolikrát se návštěvník vrátí, vždy objeví něco nového v proměnách země, krajiny, podnebí, lidí, architektury a zvyků. Je mnoho věcí, které na nás opětovně působí – zasněžené vrcholky hor, zelená údolí nebo pustiny, divočina kaktusů, palem a keřů, chladnější náhorní roviny nebo nízko položená údolí palmových hájů olemovaná tropickými břehy. Vedle přírody též španělská koloniální města, malebné indiánské vesničky či rozpadávající se starověká indiánská civilizace kontrastující s moderním Mexikem jistě zaujmou každého návštěvníka.

Skoro každý týden je někde „Fiesta“, v níž vesnice i města vzdávají poctu svým patronům, což se ze zvyku oslavuje po několik dnů. Posvátnost se tu mísí s veselostí, tanci, trhy, býčím zápasy a ohňostroji.

Mexiko je země ostrých rozdílů. Rozloha Mexika je kolem 2 milionů čtverečních kilometrů anebo 758 tisíc čtvereč-

ních mil. Centrální část Mexika je náhorní rovina, převýšená horami, které se zvedají do velké výše. Většina z nich je vulkanického původu.

Na severu tato náhorní rovina spadá srážně do údolí řeky Rio Grande. Východní pobřeží Atlantiku je nízko položeno. Jsou zde široké roviny, kromě prostoru u Veracruz.

Mohutné horstvo Sierra Madre se ze státu Oaxaca rozděluje do dvou velkých pásem, táhnoucích se na sever. Je to Sierra Madre Oriental na východě a Sierra Madre Occi na západě. Nejvyšší hora je vulkán Orizaba nebo Citlaltepetl 18.851 stop vysoký, který je na západě od Veracruz. Jiný vulkán, Popocatepetl je vysoký 1.7761 stop a nachází se jižně od Mexico City. Mexico se také může pochlubit novým vulkánem Paricutin, kdy klidné kukuřičné pole náhle roku 1943 začalo soptit a za 18 měsíců se zvedlo 570 metrů nad původní úroveň. Hlavní město, Mexico City, je v pravém slova smyslu obkličeno horami – vulkány. Město je ve velmi rozlehlé náhorní rovině ve výši kolem 2000 metrů nad mořem. V těchto místech je také množství krásných jezer, která slouží jako rekreační střediska.

Koryta většiny řek jsou skoro po celý rok vyschlá, jedině snad s výjimkou řeky Rio Grande, která tvoří od El Paso přirozenou hranici mezi Mexikem a USA až k atlantickému pobřeží.

Mexiko je rozděleno na 29 států, 2 spolkové státy a jeden spolkový obvod. V roce 1964 žilo v Mexiku 37 milionů obyvatel. Z toho bylo jeden milión čistého španělského původu, dále 18 milionů Indiánů a 18 milionů míšenců s větším procentem indiánské krve. Hlavní řeč je španělština, ale v odlehlých indiánských krajích se mluví pouze indiánsky.

Podnebí Mexika se mění podle nadmořské výšky od tropického po studené. Pobřežní i vnitrozemská pásma s nízkou nadmořskou výškou bývají všeobecně horká. V těchto krajích jsou tropické džungle a bažiny s teplotou od 88 do 105°F. Krajiny od 900 do 2000 m nad

Sochy starých indiánských božstev

mořem mají nejvyšší populační centra včetně Mexico City. Většina dešťových srážek je od května do konce října. Velmi zřídka prší od listopadu do dubna.

Až dosud se věřilo, že Indiáni původně přišli z Asie, z ruského území Boeringovou úžinou na Aljašku a odtud později dále na jih. Každý kmen vybudoval svoji civilizaci: řeč, náboženství, umění aj. Celé Mexiko je poseto ruinami pyramid, paláců a jiných staveb, které byly vybudovány kmeny Aztéků, Tolteků a Tarasco na středních náhorních rovinách a Maya na jihu a jihozápadě. Tyto skvělé a mohutné stavby, kde je nynější hlavní město Mexico City, byly španělským generálem Hernanodem Cortézem r.1520 rozbořeny a na jejich ruinách bylo indiánskými otroky vystaveno nové koloniální město Mexico City.

Aztékové a jiné spojené kmeny měli původně jejich hlavní město Tenochtitlan I asi 10 mil severně od Mexico City, ale před více než 9 tisíci lety před Kristem bylo jejich hlavní město Tenochtitlan I erupcí sopek zalito lávou. Během dalšího století vybudovali Indiáni na lávě druhé město, patrně proto, že dvě obrovské stavby „Slunce“ a „Měsíc“, které byly vystavěny na pahorcích,

Reka Rio Grande

nebyly úplně zničeny lávou. Bohužel i toto druhé hlavní město Tenochtitlan II bylo zasypáno při zemětřesení sopečnými výbuchy, popelem a kamením z chrlicích sopek.

Když se začalo bádát v původních indiánských sídlištích severně od Mexico City, přišlo se při vykopávkách na indiánské město celé zasypané popelem a kamením. A hlouběji v zemi pod vrstvou lávy bylo odhaleno jejich prapůvodní první indiánské město. Stáří těchto měst bylo odhadnuto světovými archeology přes 9 tisíc let před Kristem.

Z toho vzešla nová teorie, že původní domněnka, že Indiáni sem přišli přes Boeringovu mořskou úžinu přes Aljašku je mylná. Zatím se neví, jakého původu jsou předkové starých Indiánů, ale ví se, že postavili také pyramidy v Cuicuilco u Tlalpam jižně od Mexico City. Tyto pyramidy jsou považovány za jedny z nejstarších staveb na americkém kontinentě a byly zbudovány nejméně před 4 tisíci lety.

Asi 1000 let před Kristem kmen Maya objevil časové období měsíců, délku roku, týdne, dne a vývoj kalendáře. Teprve v době narození Krista početný kmen Maya obsadil Guatemalu, vystavěl velká města a vyvinul nejvyšší prehistorickou civilizaci. Velký nález se udál v Mexico City v roce 1790, kdy při dláždění Major Plaza, náměstí před metropolitní katedrálou, objevili obrovský kalendář z černého porphery kamene. Tento Aztécký kalendář se Indiány nazývá „Stone of the Sun“ nebo-li „Kámen Slunce“. Aztékové měli kalendář rozdělený na 12 měsíců dle čtyř ročních období, má 52 týdnů po 5 dnech plus 105

dnů zařazených v kameni jinde, takže vše dohromady činí 365 dnů.

Jak a kdy bylo postaveno Mexico City? Začalo to původně v roce 1519, kdy Hernan Cortéz obsadil Kubu a později malý ostrůvek San Juan de Ulua, asi 1 km před přístavem Veracruz. Z tohoto ostrůvku pokračoval Cortéz ve výbojích až k aztéckému hlavnímu městu Tenochtitlan III, kde vládl tehdy moudrý a rozšafný král Montezuma. Když Montezuma II zemřel roku 1520, Hernan Cortéz oblehl Tenochtitlan III, město pobořil a po obsazení úplně zdemoloval. Na jeho rozvalinách začal Hernon Cortéz stavět zajatými indiánskými otroky nové město, nynější Mexico City.

V roce 1535 bylo v Mexiku a střední Americe vytvořeno místokrálovství. Podle španělské historie se dovídáme, že tomuto Novému Španělsku úspěšně vládlo 62 místokráľů. Když byl po 300 letě porobě v roce 1821 odvolán poslední místokráľ, byla prohlášena Mexická republika.

Bohužel ani přírodní bohatství země, ani výsledky tvrdé práce obyvatel, hlavně Indiánů, nepřinesly zemi žádný prospěch. Zlato a stříbro se stalo kořistí španělského státního úřednictva v čele s místokráľi a skoro všechno bylo odvezeno do Španělska.

Od té doby se hodně věcí v Mexiku změnilo, ale ne natolik, aby mnoho lidí nemuselo utíkat denně přes hranice z Mexika do Ameriky, kde hledají lepší obživu a příležitost k lepšímu životu. (Pokračování příště.)

Podle cestopisu Josefa Gregora upravil Lubomír Hromádka

Srdečné přání milému příteli

7.května 2003 se bude dožívat 87 let Standa Brožek z Kalifornie. Je známou krajaňskou osobností nejen v jeho Pasadeně, ale asi po celé krajaňské Americe, Austrálii, Novém Zélandě, Kanadě i ve staré vlasti. Kdyby se mělo všechno o jeho životě napsat, byla by to jistě velmi obsáhlá kniha. Byl bych velice rád, kdybych mohl napsat, že mu přeji pevné zdraví do dalších let. Bohužel Standa, jak je všeobecně známo, je vážně nemocen. Přesto má stále dosti přátel, kteří by mu jistě to pevné zdraví přáli.

Přes jeho obětavost pro známé, krajaňy i ostatní měl také své nepřátele z řad těch, kterým prokázal nejvíce ze svého přátelství. To bylo také příčinou jeho nemoci – nemohl se s tím jaksí smířit. Jak jsem se dověděl, dnes jsou tito tak zvaní přátelé sami nemocní, a tak mají jistě dosti času přemýšlet o své falešnosti.

Ve všem co vykonal, a je toho mnoho nejen v rodinném životě, ale hlavně ve spolcích, mu byla velkou pomocnicí jeho manželka Anežka. Pomáhala mu nejen v rodinném podniku, ale na jejích bedrech spočívalo i mnoho dalších věcí kolem. Především to byly různé schůzky a oslavy v jejich prostorném domě a zahradě v Pasadeně. Byla to opravdu velká oběť pro oba. Takoví lidé jsou hrdinové našeho národního exilu. Jsem hrdý na to, že se mohu nazývat jejich přítelem.

Karel Švec, Chicago

Sluneční pyramida

KAMÍNKY

Čtení na pokračování

Ze vzpomínek na 50.léta

Jak Státní bezpečnost v roce 1949 likvidovala bohoslovecký seminář v Hradci Králové? Udělala to následovně: údajný agent CIC, ve skutečnosti provokatér, se s pomocí známosti se synovcem ženy zaměstnané v kuchyni vloudil do semináře se žádostí o krátkodobý pobyt. Já a můj přítel Karel Rychlík jsme se znali s panem rektorem semináře ThDr. Hugo Doskočilem a náhodou v tu dobu jsme k němu přišli na návštěvu. Když pak při osobním kontaktu nám byl agent podezřelý, požádal nás pan rektor, abychom se snažili dostat ho ze semináře co nejdříve, což nebylo nijak jednoduché.

Tyto události byly pro Státní bezpečnost důvodem k inscenování naší protistátní činnosti. Když pak byl agent vyšetřován a protokoly sepsány, utekl. Vyšetřovatel mi oznámil, že nebyl vypátrán, a proto nemůže být souzen. Vyvrhlením pro nás tři hlavní obžalované byl státní soud v Praze, kde jsme byli odsouzeni k těžkému žaláři: Karel Rychlík, úředník ředitelství ČSD v Hradci Králové - 15 roků trestu, ThDr. Hugo Doskočil, rektor bohosloveckého semináře v Hradci Králové - 10 roků trestu, Oldřich Nosek, úředník - k 12 roků trestu.

* * *

Karel Rychlík z naší tříčlenné skupiny „Bohoslovecký seminář“ při výsleších dostával elektrické šoky; tím mu zničili kyčle, začal špatně vidět a dlouhá období neslyšel, nemluvil a nemohl chodit. Ještě žije svědek, který se s ním ve vězeňské nemocnici setkával a mluvili spolu značením písmen na dlaň ruky. Karel měl mimořádně vysoký krevní tlak (300/180), lékaři si s ním nevěděli rady. Z nemocnice byl poslán, totiž odvezen domů. Z důvodu vysokého krevního tlaku byl již i k soudnímu řízení 3. srpna 1950 přinesen na nosítkách a během jednání mu bylo odebráno 400 cm³ krve. Doma byl znova a znova vyslýchán. Jako doklad uvádím výpis z protokolu z 26. března 1958: „Nevím kdy a nevím, kterými orgány jsem byl vyšetřován. Pamatuji se jen na to, že jsem se probudil v nemocnici v Plzni. Byl jsem potlučený a zejména na dolních a horních končetinách jsem měl otekliny. Mám za to, že jsem byl někým zmlácen. Za mého pobytu v nemocnici v Plzni jsem byl jednou vyšetřován orgány bezpečnosti. Pokud si vzpomínám, při tomto výslechu jsem vypovídal pod utkvělou představou, že musím vše doznat a celou vinu vzít na svou osobu. Rovněž jsem vypovídal a doznával se z obavy před tím, že proti mně bude použito násilí.“ „...K celé věci bych chtěl závěrem uvést, že nežádám obnovu trestního řízení ani nedávám podnět ke stížnosti pro porušení zákona. Žádám jen tolik, aby křivdy, které se daly na mé osobě, se neopakovaly na jiných občanech naší republiky.“

Za poslední roky byl Karel Rychlík v důsledku rozčilených opakovaných výsledků raněn čtyřikrát mrtvicí, definitivně upoután na lůžko a při tomto velkém a bolestném utrpení zemřel v roce 1965 na rozklad krve. Asi měsíc před svou smrtí prohlásil: „Všem, kteří mně ublížili, odpouštím a s celým světem se smírám.“

* * *

O věznění rektora semináře ThDr. Hugo Doskočila z naší tříčlenné skupiny vím jen velmi málo.

Já jsem byl po odsouzení určen do knihárny na Pankráci. Vázali jsme knihy, z tiskárny k nám chodily balíky nových knih zabalených do vyřazených textů, a zrovna to byl Velký Ottův slovník naučný, který jsme pečlivě narovnali a nadšeně si rozebrali. Tak jsem získal asi 700 stran ke studiu. A právě tu část, kde byl podrobný popis, co je komunismus, co a kdy napsal Marx, a jiné vzácnosti. Později, na Bytíze jsem přivedl jednoho politruka k doznání, že Marxe tak dobře nezná.

Mořina. Řeknu jen stručně: kamenolom - zimní období, mokré roztrhané rukavice, prsty od vápna rozežrané, norma ručně naložených a odvezených vozíků za jednu směnu byla přesně určena. Štěnic tam bylo požehnaně.

Večer četli vězňe, kteří nesplnili normu: půjdou do bunkru. Prohodil jsem k vedle mě stojícímu dozorce: „Jak to, já jsem přece splnil!“ On na to: „Jen jděte, když byste nešel dnes, půjdete zítra.“ A skutečně, zbyli většinou mladší muži. My museli ten večer, mimo jiné, udělat pět set dřepů za noc, a ti mladší další noc tisíc dřepů. Spoluvězně Vaška Háka jsem několikrát zvedal, když padl, a říkal jsem mu: „Prosím tě, mlč.“ Bylo právě období střelení vězňů s poznámkou: zastřelen na útěku. Náhodou jsme všichni mlčeli. Přišel se na nás podívat dozorce P. a zůstal stát u dveří. V ruce si pohrával s revolverem. Bunkr byl betonový, uprostřed díra asi deset centimetrů v průměru na močení. Ten den byl mráz dvaadvacet stupňů. Když odcházel, zhasl světlo. Nejdřív jsme vyhledávali každý své oblečení, horší to bylo s botama! Jeden volal: „Mám obě pravé!“, druhý zase, že má obě levé. A padli jsme únavou. Většina z nás byla nemocných a v těch velikých mrazích bylo utrpením vykonat za některým větším balvanem svou osobní potřebu.

* * *

Když na Bytíze vznikla revolta s žádostí o lepší stravování, jako represálie nás byla část poslána na tábor Vojna. Opět jsem se setkal se svým přítelem Vladimírem Hulenou. Kde byl on, tam byla kultura, všelijaké nápady - a korekce - zde on velmi často pobýval. K jeho trojici kamarádů musím ještě doplnit jména: Karel Vlasák a mgr. Vladimír Vagenknecht. Jednou mi Vláďa Hulena navrhl, abych se naučil a vyzkoušel, jakým způsobem lze nahradit spánek bez újmy na zdraví: někde stranou frekvence. Postavte se vzpřímeně a počítejte za sebou samá lichá čísla - 1, 3, 5, 7 ... až 999 a dále, třeba až 2001, 2003 atd., polohlasně nebo v duchu, nepřerušovaně. Zkušeností zjistíte, že potřebné dvě hodiny spánku získáte například za půl hodiny odříkávání 1,3,5,7 atd. nebo je získáte za dvacet minut. Já jsem počítání používal. Zkuste to, a vstoupíte s něčím pro vás novým do třetího tisíciletí.

25. června 1957 jsem se ocitl ve Valdicích u Jičina, které byly posledním místem mého věznění, kde jsme byli zaměstnání v brusírně skla. Brousili jsme ověsky k lustrům a práce byla normovaná. Dozorci se v rámci svých předpisů snažil být korektní a dostal od nás jméno „Lustrpapá“. Naše směna se střídala se směnou, kde pracovali výhradně kněží. Ti byli zcela izolováni.

Nezmiňuji se o návštěvách své manželky a dětí ve vězení. Hned vysvětlím, jak jsem byl s nimi každodenně v duševním kontaktu. Mými prostředníky byly krátké modlitby. Ty mi komunističtí vládcí zakázat nemohli a během dne se pro ně čas vždy našel, málokdy mi byla dlouhá chvíle. Nepoddával jsem se nějakému sebelitování a nárkům. Pevně jsem věřil, že se domů dostanu. Vírou v Boha a v bezpočet těch modliteb jsem se vrátil se zdravím sice podlomeným, ale postupně jsem se zotavil. Nějaký čas jsem ve vězení počítal modliteb počítal, ale přestal jsem, když jsem se dostal k číslu sto tisíc. Avšak v modlitbách jsem samozřejmě pokračoval dál. Z Valdic jsem byl propuštěn 30. října 1959. Byl pěkný podzimní den a já jsem byl netrpělivý, abych už byl doma u manželky, u dětí a rodičů. Kdysi dvouměsíčnímu Kájovi bylo více jak deset roků a Evičce jedenáct a půl. Následujícího dne po vystoupení z vlaku v Martinicích jsem si to přes pole a louky namířil do Horní Kalné k mamince. Byla moc nemocná, ale dočkala se mého návratu.

Oldřich Nosek, Hradec Králové ČR

Můj „případ“ souvisel s odsouzením P. Stanislava Krátkého v roce 1958, který u nás působil od roku 1955. Z vyšetřování se vědělo, že jsem se zúčastňoval shromáždění mládeže, jím vedených, a že jsem četl jeho rozmnožovaná rozjímání zvaná Jiskry. Tehdy celá tato jeho činnost byla hodnocena jako protistátní, což ovšem nebylo pravda. V té době jsem byl již ve čtvrtém ročníku na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity, obor zeměpis-biologie. Dne 10. dubna 1959 mě předvolali na děkanát před disciplinární komisi. Ukázalo se, že je to v souvislosti s předchozím odsouzením P. Krátkého a že pokyn fakultě dalo StB. Dotazovali se mě na styky s P. Krátkým a na Jiskry, kvalifikované jako protistátní letáky, ačkoli se jednalo o rozjímavé texty. Celé jednání, které trvalo dvě hodiny, charakterizovala snaha usvědčit mě z tzv. protistátní činnosti. Výsledkem bylo vyloučení ze studia na fakultě.

V odvolání k rektorovi univerzity jsem považoval vyloučení ze studia jako křivdu ve skutečnosti pro své náboženské přesvědčení. To bylo maskováno v rozhodnutí označením „porušení občanských povinností“. Rektor odvolání pochopitelně zamítl s tím, že důvodem není náboženství, ale obhajoba „nepřítele republiky“ (P. Krátkého) a můj „záporný postoj k lidově-demokratickému zřízení“.

Po nuceném odchodu z fakulty s pocitem křivdy jsem vystřídal několik krátkodobých zaměstnání jako dělník. V lednu 1960 jsem byl povolán na vojnu, kde jsem pobyl dvacet sedm měsíců. Pochopitelně, že příslušný posudek tam šel se mnou. Poznamenan tímto kádrovým materiálem jsem po vojné marně hledal zaměstnání přiměřené svému vzdělání.

Nakonec jsem nastoupil v dubnu 1962 jako dělník do podniku Fotochema. Pokus o dostudování vyzněl naprázdno. Uváděné důvody (studijní předpisy, dlouhá doba přerušení studia, „rozpor mezi vědou a vírou“) by znamenaly začít od prvního ročníku, což jsem odmítl.

Patrně řízením Božím se mi v roce 1967 naskytla příležitost nastoupit na místo knihovníka na Geografickém ústavu ČSAV v Brně. Znamenalo to, že po osmileté násilné přestávce jsem se znovu dostal oklikou ke svému oboru, i když bez dokončeného vysokoškolského vzdělání.

Události roku 1968 mi daly podnět, abych podal děkanovi fakulty zprávu o svém případě spolu se žádostí o rehabilitaci a dokončení studia. Při rehabilitačním řízení mi byly předloženy některé materiály (je zajímavé, že mezi nimi chyběl zápis o vyloučení z roku 1959) a vrácen index. Ve studiu jsem sice pokračoval při zaměstnání, ale v důsledku nastupující normalizace jsem je nemohl dokončit.

Ve svém zaměstnání v Akademii, kde jsem pak pracoval nepřetržitě jedenatřicet let až do odchodu do důchodu, jsem sice přímou perzekuci kvůli víře prokázat nemohl. Ta se však projevovala nepřímou, např. tím, že při platovém postupu jsem býval zpravidla až někde vzadu. Také na vyšší funkce jsem nemohl aspirovat, protože ty byly jen pro nomenklaturní kádry. Cestování do západních zemí pro mě jako člověka nespolehlivého rovněž nepřipadalo v úvahu. Jak jsem byl hodnocen soudruhy z KSČ skutečně - to jsem se dozvěděl ze svého kádrového spisu teprve v roce 1990, kdy jsem jej dostal do ruky. Z něho cituji: „...byl vyloučen ze studia pro účast na schůzkách ministerstvem vnitra nepovoleného Mariánského sdružení. V roce 1968 využil situace, požádal o rehabilitaci. Je rozpornou postavou, na jedné straně jako věřící se všemi negativními stránkami z toho plynoucími (!) - jeho pracovní výkon jako knihovníka je však velmi dobrý a iniciativně se stará o doplňování knihovny a zkvalitňuje rozsáhlou výměnu publikací se zahraničím. ZO KSČ souhlasí s tím, aby byl ponechán ve své dosavadní funkci.“ Tak jako na studiích ani v zaměstnání jsem víru nezapřel, třebaže jsem ji ostantativně najevo nedával. Vědělo se to však o mně.

Eduard Severa, Brno, ČR

CZECH RADIO SCHEDULE

for the Cleveland Area

WERE 1300 AM

Saturdays 2.00 – 3.00 p.m. Host: Frank Moravcik

Sundays 1.00 – 3.00 p.m. Host: Joe Kocab

Jerry Jiráček

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na radiové stanici 1450 AM

v neděli v 9.00 am

a v úterý a ve čtvrtek v 9.30 pm

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Kolowratové

Jejich původ je český. První písemná zmínka o tomto rodu je z roku 1297 a od svého vzniku patřil k velmi rozvětveným rodům. Kolowratové zůstali za všech okolností věrní katolickému vyznání a byli vždy loajální císařskému trůnu. Naplňovali tak heslo „věrně a stále“, které mají ve svém erbu. Ve 14. století byl královským hejtmanem a maršálkem Albrecht. Někteří z jeho 6 synů se stali zakladateli větve bezdružické, zámrské, později přibyla větev kornoužská, libštejnská, novohradská, černominská, ale do dnešní doby přetrvává pouze větev krakovská. I erb byl společný několika dalším rodům, jako byli Janovici, Čejkové či Dvorceští, tj. orlice z poloviny stříbrná a červená, na modrém poli, ale na krku se zlatou korunou. Po získání hraběcího titulu v roce 1624 pro libštejnskou větev, v roce 1671 říšského hraběcího stavu pro krakovskou větev, (v roce 1674 náleželi k českému hraběcímu stavu), přibýlo někte-

rým větvím polepšení v rakouském štitku, změny orlice na orla atd.

Z libštejnské větve Kolowratů obdržel Hanuš od krále Zikmunda Dobříš, Točník, Plasy a Žebrák, jeho syn stejného jména se stal proboštem pražské kapituly. Jan Vilém Kolowrat byl v 17. století vratislavským a olomouckým kanovníkem a generálem křížovníků.

V 19. století z větve libštejnské byl nejpopulárnější **František Antonín Kolowrat** (1778 – 1861), který podporoval myšlenku založení Národního muzea v Praze. Muzeu věnoval velké mineralogické sbírky a svou knihovnu. Byl prezidentem Královské české společnosti nauk a od roku 1826 působil ve Vídni ve funkci ministra vnitra jako osobní i politická protiváha kancléře Metternicha. Jeho smrtí v roce 1861 libštejnská větev Kolowratů vymírá.

Větev krakovských z Kolowrat má své jméno po hradu Krakovci na Rakovnicku. Z této větve vynikl **Albrecht Vilém Krakovský** (1600-1688), který se v roce 1650 stal prezidentem královské komory, v letech 1656-1678 byl nejvyšším zemským sudím a od roku 1678 nejvyšším hofmistrem. Podařilo se mu také značně rozšířit rodinný majetek. Byl pětikrát ženat a jeho potomci rozdělili rod na linii týneckou a březnickou. Týnečtí Kolowratové zastávali význam-

né funkce ve státní správě a v armádě.

Emanuel Václav byl v roce 1738 jmenovaný viceadmirálem maltézského řádového loďstva, byl těžce raněn v bojích s Turky a později se vyznamenal v bitvě u Kolína. Tato větev rodu vymřela v druhé polovině 19. století.

Březnická větev získala majetek díky dědictví po **Janu Jeníškovi** svobodném pánu z Újezda, který zemřel v roce 1728. Dědic **Vilém Albrecht Krakovský** (1678-1738) spojil své jméno s Jeníškovým a od té doby se členové této větve rodu jmenovali Kolowrat-Krakovský, svobodný pán z Újezdu.

Jan Nepomuk Karel (1748-1816) byl maltézský rytíř a válečník. Zúčastnil se tureckých válek. V roce 1789 byl činný při dobývání Bělehradu a byl vyznamenán mnoha vojenskými řády.

Jeho mladší bratr **Alois Josef Krakovský** (1759 – 1833) se věnoval církevní kariéře. Studoval v Římě, byl kanovníkem v Olomouci, od roku 1812 vykonával funkci biskupa v Hradci Králové a v roce 1830 byl jmenován pražským arcibiskupem.

Posledním z Kolowratů na Březnici byl **Jan Nepomuk Karel** (1794-1872). Byl nadšeným českým vlastencem, členem Matice české a podporovatelem Národního muzea, kterému odkázal své sbírky. Jeho dar z březnické knihovny

Březnický zámek – Litografie J.Hellicha a J.Farského 1865

představuje dodnes to nejcennější, co knihovna Národního muzea vlastní.

Jan (Hanuš) finančně podpořil také rodinu Boženy Němcové. Hrdinou humanního příběhu v „Drotarech“, v díle Boženy Němcové, se stal právě hrabě Hanuš Kolowrat-Krakovský. Vypráví se, že hrabě Hanuš Kolowrat-Krakovský uviděl roku 1834 v Březnici nemocného dráteníka Jana Gellika, dopravovaného postrkem. Hrabě vzal Gallika, pocházejícího z Kolárovic na Trenčínku, k sobě na březnický zámek, pečoval o nemocného a dal mu, když zemřel, vystrojit pohřeb. Na březnickém hřbitově nechal postavit nad hrobem kříž s nápisem: „Ač v cizině, přec mezi bratry“. V knize Boženy Němcové „Pohorská vesnice“ žijí dráteníci tak, jak se dělo na Kolowratově Březnici.

Tato větev Kolowratů-Krakovských vlastnila Březnici, Hradiště, Újezd. Krakovští žili v Radetíně, vlastnili statky na Tábořsku. Tady vynikl **Leopold** (1726-1809), kancléř a ministr Marie Terezie, dále **Zdeněk**, historik a spisovatel, také jeho syn **Hanuš** (1879-1955), diplomat.

Zdeněk (1836 – 1892) napsal několik divadelních dramat, například „Libuše“ a řadu veselohr („Dva sousedé“, „Domácí prostředek“). Po vymřelé linii hrabat „Kolowratů-Liebsteinských“ zdědil majetek i jméno, takže se jeho potomci dodnes jmenují „Kolowrat-Krakovští-Liebsteinsti“.

Jak je výše uvedeno jeho syn Hanuš působil v diplomatických službách. V roce 1912 se zasloužil o českou účast na olympijských hrách ve Stockholmu. Jeho potomkům byl v restituci vrácen zámek Rychnov nad Kněžnou.

Z posledních generací Kolowratů je známý **Alexandr**, automobilový závodník, který se narodil v roce 1886. Za volantem také zahynul v roce 1927.

Jeho mladší bratr **Jindřich**, narozený

roku 1897, byl před první světovou válkou publicisticky činný a napsal pozoruhodnou práci „Psychologie bolševismu“. Na svých statcích v západních Čechách podporoval českou menšinu, a proto musel po záboru Sudet v roce 1938 uprchnout. Za války se zúčastnil protinacistického odboje a po osvobození byl jmenován československým vyslancem v turecké Ankaře. V roce 1948 odmítl poslušnost komunistické vládě. Byl zbaven občanských práv a majetek mu byl zkonfiskován. Emigroval do USA.

V restituci mu byl navrácen pražský Kolovratský palác, který pronajal dosavadnímu uživateli, Národnímu divadlu, za symbolickou cenu 1 Kč ročně. Jindřich zemřel v pozeňnaném stáří téměř 100 let.

Literárně činný je **Ernest Kolowrat**, který se narodil v roce 1935 v Čechách jako druhé z pěti dětí hraběte Jindřicha Kolowrata-Krakovského a Marie Klímové. Po únoru 1948 odešel s rodiči do USA, kde vystudoval univerzitu v Yale. V rámci vojenské služby působil jako námořní důstojník v Pacifiku, později pracoval v USA a v západní Evropě jako redaktor, televizní režisér a v oblasti Public Relations. Je autorem několika filmů a knih z různých společensko-vědních oborů. Nedávno byla v České republice publikována jeho kniha s názvem „Zpovědi lehkovážného šlechtice“. Konfese šarmančního potomka jednoho z našich nejstarších panských rodů mohou být vnímány jako paměti. Vyprávěč, splývající s autorem, opouští s rodiči rodnou zemi, kde jim byl vlastněn veškerý majetek, a nový domov nachází v Americe. Ačkoli se hraběcí rodina potýká s chudobou, podaří se mu získat stipendium a vystudovat. Uchytí se v reklamě a působí v public relations, tedy v oblasti, kde může profesionálně

Ernest Kolowrat v Kalifornii v roce 1983, kdy začal psát „Zpovědi lehkovážného šlechtice“

využít jediné rodové vlastnictví, jež mu zůstalo: aristokratický nadhled a osobní kouzlo. Jeho tatínek, sice vedlejší, ale snad nejpůsobivější postava knihy, zatím dře na mlékařské farmě a později se stává obchodním zástupcem se zázračnými elektrickými strojkami na zdraví. Autor se v knize se čtenáři podělí o podivuhodné příběhy, ať už se odehrávají na zámekském sídle v Rakousku, anebo v mládeckém apartmá v East Side na Manhattanu či na chatě na kalifornském pobřeží. „Zpovědi lehkovážného šlechtice“ jsou příběhem požívačnosti a životní bezstarostnosti na straně jedné a alarmujícího, hlubokého poznání na straně druhé. Možná, že tato kniha Ernesta Kolowrata je úsměvným příběhem o konci světa. Podíl fikce v duchaplném textu nezasvěcený čtenář sotva rozpozná.

Příbuzensky byli Kolowratové spojeni s Berky, Pictumy, Lobkovici, Gutštejn, Šternberky a dalšími rody.

Ing. Alena Kulheimová, Česká republika

RÁDIO EUROSTAR FM

Společnost EUROSTAR a vedení společnosti na svém valném zasedání, na základě požadavku o zvýšení výkonu vysílání, až do dalšího rozhodnutí pozastavuje portál EUROSTAR a vysílání Rádía. Znovu spuštění portálu a pozemního vysílání rádia plánujeme na základě rozhodnutí příslušného úřadu pravděpodobně od 15.června 2003. Děkujeme za pochopení a věříme, že nám zůstanete věrní. V případě jakýchkoliv otázek nebo jestli chcete podpořit naši myšlenku mít krajské Česko-Slovenské radio, tak nás kontaktujte na

program@eurostarfm.com

MLADÝM

Prolhaný Jidáš

Kdysi se Pán Ježíš opět vydal na cestu. Chtěl vzít s sebou pouze svatého Petra, jako obyčejně, ale připojil se k nim Jidáš, kterého by Mistr nejraději nechal doma. Když se však mermomocí nabízel za průvodce, nechal ho tedy jít s nimi.

Po nějaké době přišli do údolí, kde nebylo žádné stavení, kde rostla jen tráva a křoviny. Protože měli s sebou jen malý kousek chleba, brzy vyhladověli. Petr chvílemi zaskočil na stráň a natrhal si trochu ostružin, aby zahnal hlad a žízeň. Jidáš ale, který byl mlsný, si řekl: To bych byl hlupák, abych se živil ostružinami. Beztoho jsou kyselé. Však Mistr nedá nám hladem zahynout. Jakmile přijdeme k první chalupě, jistě nám koupí něco lepšího. Někakou tu chvíli to ještě vydržím.

Nepřišli však brzy k obydlí, jak si to Jidáš představoval. Teprve po dlouhé chvíli uviděli stranou chalupu, stojící o samotě. Pán Ježíš se neměl k tomu, aby jim poručil: „Vejděte tam a pozdravujte ode mne hospodáře a poproste ho, aby nám prodal bochník chleba a hrudku másla.“

To hladového Jidáše zamrzelo, a proto, když zašli o něco dále, řekl jakoby pro sebe, ale přece tak, aby ho Mistr slyšel:

„Eh co! Také se rozběhnu na stráň a natrhám si ostružin. Jsou sice nezralé, ale lepší než nic.“

Odloučil se od Mistra a pustil se ne na stráň, nýbrž k sedlákově zahradě, jemuž náležela ona chalupa, kterou minuli. Tam Jidáš přelezl plot a jal se trhat ovoce, které si cpal do úst i do kapes. Když myslel, že má dost, zase dohonil Pána Ježíše. Avšak selka dobře viděla Jidáše, jak ze stromu trásl hrušky a jablka. Zavolala na svého muže, který cosi kutil na dvoře:

„Táto, nějaký zrzavý člověk je na naší zahradě a s několika stromů nám už očesal ovoce. Vezmi honem bič, běž za ním a pořádně mu našlehej.“

Sedlák nelenil a brzy doběhl Mistra a jeho apoštoly. Pán Ježíš šel napřed se skloněnou hlavou a tvářil se tak, jako by o ničem nevěděl. Petr krácel za ním a Jidáš vzadu, dojíraje právě jablko.

Když sedlák viděl je tak jít, pojednou se obměkčil, neboť se mu zdálo, že jsou to nesmírně chudí lidé. I řekl si: „Nevídáno o trochu ovoce! Jsou to asi nuzní pocestní a mají patrně hlad. A že si natrhali trochu jablek, proto nezchudnu!“ Už se chtěl vrátit zpět do chalupy.

Ale vtom se Pán Ježíš k němu obrátil a pravil: „Proč jsi tak běžel za námi, příteli?“

I povídá sedlák: „Jeden z vás mi očesal několik stromů, ale že jste chudí pocestní, přeji vám toho; být to však někdo jiný, to bych mu namrskal!“

Pán Ježíš, slyšel ta slova, podíval se na Jidáše a řekl mu:

„Snad jsi zase zapomněl na sedmé přikázání Boží: Nepokradeš?“

„Ne, Mistře, nezapomněl!“ odpověděl Jidáš a hned dodal, obrácen k sedlákově: „Že ti někdo na zahradě hrušky a jablka trhal? A ty si myslíš, že to byl někdo z nás? To se mylíš, holenku. Věř, že z nás to nebyl nikdo - ale tamhle ten to byl - co za křovím utíká. Vidiš ho? Chceš-li, pomohu ti ho chytit.“

A už se Jidáš rozběhl za předstíraným zlodějem, ale bác - než se nadál, ležel na zemi jak dlouhý tak široký a z jeho naditých kapes se kutálelo ovoce. Teprve nyní si vzpomněl sedlák, že mu žena cosi říkala o zrzavém člověku. Když viděl, že Jidáš má ryšavé vlasy a že z kapes se mu zrovna hrnou hrušky a jablka, hned ho začal švihat bičem, a křičel:

„Kdybys mi byl řekl: Nehněvej se, měl jsem hlad, byl bych ti tu krádež odpustil. Ale že jsi lhal, a ještě si chtěl ze mne tropit žerty, jako bych byl tvůj blázen, toho ti nedaruji. Tu máš, tu máš!“ a bil Jidáše hlava nehlava.

Co Jidáš dostal, to měl, a nikdy se s tím nechlubil. Jak šel pak za Pánem Ježíšem jenom hekal a usykoval bolesti.

„Jak je ti?“ zeptal se Mistr Jidáše.

„Zle, Pane, zle. Rány bičem mě pálí jako oheň. Byl to surový člověk!“ povzdychl si nehodný apoštol.

„Nenaříkej na něho, ale na sebe. Staré přísloví: Kdo lže, ten krade, osvědčilo se tenkrát na tobě. Proto ten člověk tě potrestal jen podle zásluhy.“

„Však toho vícekrát neučiním! Ode dneška budu mluvit jenom pravdu a na to, co mi nenáleží, ani nevztáhnou ruku!“ sliboval Jidáš.

„Vždycky budeš mluvit jenom pravdu?“ otázal se znovu Mistr, jako by měl důvod k pochybování.

„Vždycky!“ sliboval Jidáš, ale Petr, který až dosud mlčel, jen nedůvěřivě potřásl hlavou.

Julius Košnár, Pán Ježíš v českých pohádkách

*Proč jsi udělal
nebe modré
a krásnou zelenou?
To jsi neměl
jiné barvy?*

Štěpánka

Z knihy: Děti píší Bohu

Vydalo Karmelitánské nakladatelství v roce 2000

A Prayer for the Painted Church

The once beautifully painted 1912 church that Ed Janecka had been attending since childhood was in serious decline 20 years ago.

"It was starting to leak and didn't look its best," Janecka recalls, so he approached church leaders about restoring Sts. Cyril and Methodius Catholic Church, and they said, "Go ahead. Do anything you want."

Okay, now what? He sat in the back of the church and said a prayer for the project that was now squarely in his lap. "Basically, I said, 'Give me some help here,'" he remembers. The church, built in 1912 by the Czech ancestors of Janecka and others in Dubina, Texas, (pop. 200) had once been intricately painted inside with colorful angels, oak leaves, vines, frescoes, and stenciling.

All of this was later painted over, but as a young altar boy, Janecka had seen faint traces of the original paintings when sunlight hit the church walls just right.

"I knew it was there," he says.

His prayer that year was quickly answered when the entire congregation decided to pitch in and restore the church to its former glory. About eight months later, the work was done.

"My great-great-grandfather was one of the founders of the community. Our ancestors brought their faith and heritage with them, and this is a vital part of it. I wanted to bring it back the way it was," he says.

Other parishioners felt the same, most of them descended from the original settlers of Dubina. The Czech immigrants had arrived on a cold, sleeting November day in 1856 and huddled under a grove of oaks (a "dub" in Czechoslovak) as shelter for the night while the men built a fire for warmth. It was the first Czech settlement in Texas.

"People kept one another alive and awake that night," says Cathy Chaloupka, who joined the church after moving back from Houston and discovering that one of her ancestors was an original Dubina founder. She'd seen the church as a child but hadn't seen it renovated.

"It was instant attraction. You know you belong, you feel it in your heart as soon as you walk in on Sunday morning," she says.

Once again, angels peer down from the ceiling and colorful frescoes and stencils decorate archways as they did prior to being painted over in 1952.

"We had pictures of how it was originally painted," Janecka explains. "We'd set up scaffolding after church, do a little paint removing. It was like an archeological find - a hand here, a leaf there. We cleaned it, put the angels back the way they were," he says.

About 50 to 70 volunteers, mostly parish members, took part in the restoration. They uncovered an area of stencils, made copies, took pictures of the colors, covered the angels, and then had a professional painter spray-paint the

whole church. Then the parishioners came in and repainted the stencils where they were originally.

The Dubina church is one of more than 20 painted churches in Texas, all of which - from the outside - look like any country church built around the turn of the last century. Inside, however, a visitor is met with a joyous profusion of color, with nearly every surface graced with elaborate murals, foliage, flowers, and stenciling. These paintings, along with Czech and German inscriptions on many walls, are echoes from the homeland of a people trying to preserve its culture and faith in a new, rough country.

Most of these churches are listed on the National Register of Historic Places today, and the parishioners at Sts. Cyril and Methodius Church in Dubina hope their turn will come this year. Meanwhile, the congregation of 170 or so can come together for worship every Sunday morning knowing that a community, working together, can answer a prayer.

*By Alice Ross
American Profile, February 2003*

Paths of Glory and Tribulations

Large crowds of Hussite peasants who were opposed to the armistice established between the war faring land forces, left Prague during the last few weeks of 1419 under the leadership of Jan Žižka, with the intention of choosing Pilsen ("The city of sun") as the hub of the Hussite movement. Žižka's warriors achieved an impressive victory over the royal army at Nekměř, northwest of Pilsen. It was at this battlefield that the Hussites used for the first time rustic wagons, reinforced with iron sheets and linked together to form defensive ramparts against the attacking troops. Their weapons were often fashioned from farming implements such as flails, scythes and sickles. Their famous battle hymn „Kdož jste boží bojovníci“ ("Ye warriors of the Lord") was sung with such fervor as they encountered their adversaries that the latter frequently retreated from the battlefield in sheer panic.

The Land Diet (Zemský sněm) met during the Christmastide of 1419, at which time the Moravians, including some adherents of the Hussite movement, accepted Zikmund as the Margrave of Moravia and pledged their allegiance to him. A delegation of Bohemian Hussites attended this meeting and offered the Czech Crown to Zikmund, under the condition that he would allow the sacrament of the Holy Communion to be given to the lay people under both species of bread and wine. Zikmund refused to comply with that prerequisite and further negotiations concerning his reign were terminated.

The southern Hussites did not establish their headquarters in Plzeň, but instead attacked the town of Sezimovo Ústí on Ash Wednesday, February 21, 1420. They captured the town, chased out the owners of country estates and the monks from the local monastery, and established their first base of operation here.

Pope Martin V announced the 1st Crusade against the Czech Hussites on March 1, 1420, which was approved by King Zikmund who solicited military

assistance from various allies within his realm. A significant encounter of Žižka's battle wagons and the knights of the crusade took place on March 25, 1420 near Sudoměř, from which the Hussite detachments shifted their positions toward southern Bohemia. The „Iron Cavalry“ of the knights failed to penetrate the Hussite fortifications constructed between two drained ponds. Břeněk Švihovský, who had led the military operations of the Hussites, became a combat casualty in that battle and Jan Žižka of Trocnov became an undisputed commander-in-chief of the southern armies. A promontory above the confluence of the Lužnice River and the Tisemic Creek, which contained the ruins of an ancient stronghold, became the foundation of the citadel of Tábor. It was named after the biblical Mount Tabor, traditionally considered to have been the mountain where the transfiguration of Christ took place. The town of Tábor attracted large numbers of country people. It provided a shelter where all feudal titles and obligations were abolished and total equality was epitomized by the usage of familiar appellations of "brother" and "sister", and by sharing of all personal possessions. All Hussites honored a collective program, on the basis of which the Four Articles of Prague were promulgated. The 4 Articles, issued in the spring of 1420, summarized the fundamental doctrines of their movement, namely:

1. The granting of equal rights between the priests and the lay people so that both would be allowed to receive the Eucharist under the species of bread and wine, a manifestation to be known as Calixtin or Utraquist.
2. The free (uncensored) preaching of the Gospel.
3. The confiscation of church-owned land and the elimination of all church influence in the political matters of the state.
4. The punishment of mortal sins, which prevent Christians from reaching eternal salvation.

However, the Hussites resolved to carry out the attainment of these objectives not merely to all the lands of the Bohemian Crown, but also to the countries of the entire Christian world. This ambitious plan was obviously beyond the capabilities of the Hussite revolutionaries. The spread of the religious and civic concepts was hindered also by the lack of unity among several factions of the Hussite movement. The gradual split occurred among the moderates represented partially by some members of the Hussite nobility and the university intelligentsia, through the centrists, characterized by the majority of Prague residents (Pragensians) and finally by the radicals which embodied the east Bohemian peasantry and the Taborites.

The radical wing of the Hussites experienced further fragmentation into splinter sects such as the "Orebites", led by their priest Ambrož. The Orebites derived their name from the biblical Mount Oreb and a hill near Třebouchovice by which they renamed their gathering place. Jan Žižka himself was compelled to order an annihilation of the "Pikarts" (known also as "Adamites") at Klokoty (near Tábor), when the adherents of this primitive society staged a mutiny within the ranks of his own army detachment. Some 60 leaders of this fanatical cult, along with their priest Petr Kániš, were burned alive in order to ensure a total elimination of these extremists.

The Hussites were considered heretics by the Christian countries of Europe, which organized their military forces under the banner of the papal Court and the Hungarian King Zikmund, whom the Hussites denied his hereditary right to the royal throne of Bohemia. Between 1420 and 1431 there were 5 crusades declared against the Hussites, but they all ended in failure. At the beginning of July 1420, Prague was surrounded by 100 thousand crusaders, who, after penetrating into Bohemia via the Silesian trail of Kladsko, seized the strategically important heights of Hradčany and Vy-

šehrad. However, their attempt to conquer the Vítkov Hill failed, and the Hussites, under the command of Žižka, drove back the attackers. The exasperated and as yet uncrowned Zikmund requested Archbishop Konrad of Vechta to anoint him hastily as the rightful King of Bohemia. Despite this unconventional ceremony, Zikmund was not accepted as a ruling monarch of Bohemia by the vast majority of the Hussites. At the beginning of August the crusaders left Prague. The Taborite priests presented 12 revolutionary demands to the Old Town and the New Town districts to comply with the Tábor program or face the withdrawal of protective Hussite troops from Prague. By the end of August the Taborite army abandoned Prague because the demands of their priests were not met.

On November 1, 1420 the Pragensians themselves surrounded the Vyšehrad hill and defeated the remaining detachment of Zikmund's army made up mainly of Moravian and Hungarian mercenaries. This Vyšehrad battle weakened greatly Zikmund's prestige both in Bohemia and Moravia. Regrettably the revengeful hordes of Prague Hussites totally devastated the ancient fortress and residence of early Přemyslids.

The philosophical rift between the radical Taborite priests and the conservative masters of the Prague University widened when 72 Taborite Articles were denounced by the university scholars as heretical. The Taborites deviated drastically from the traditional legal and liturgical customs. They greatly abridged the Holy Mass, which they celebrated at unconsecrated locations, using an invalid vernacular, etc. These disputes remained unresolved and ultimately enlarged the gap between the conservative and the radical wings of the Hussite movement.

Toward the end of 1420 the yeomen and small farmers of Moravia began to gather on the island of the Morava River near Nedakonice, to establish a "tabor" of the Moravian disciples of the Hussite movement. In the middle of January they devastated Velehrad, one of the most sacred religious shrines of Moravia. Their attempt to capture the town of Kyjov, however, was unsuccessful.

The Land Assembly of Čáslav in June of 1421

Almost simultaneously Žižka's soldiers pillaged the monasteries of western Bohemia, namely in Chotěšov and Kladruby, and they besieged the towns of Tachov, Plzeň and Chomutov.

The Prague Municipal League (Pražský městský svaz), formed with some constructive assistance of Jan Žižka in the spring of 1421, united over 20 communities, mostly to the east of Prague. Similar league made up of southern and western Bohemian towns was formed at the same time. These allied communities were protected by the standing field army led by regional captains (hejtmané). Merged into a large military federation, these Hussite armies staged a powerful offensive toward Moravia, forcing King Zikmund to retreat with his royal court to southern Moravia.

Konrád z Vechty, the Archbishop of Prague, began to support the Hussites by agreeing to accept the Four Articles of Prague and to reject King Zikmund as a legitimate heir to the Bohemian throne. The Catholic clergy refused to respect the archbishop's stance and he was obliged to transfer his see to Žitava in Upper Lusatia.

A second crusade against the "rebellious Bohemians" was declared by the papal legate in May of 1421. On the other hand, an encouraging event took place in June of 1421, when the Land Assembly (Zemský sněm) gathered in Čáslav with a broad national represen-

tation that included the gentry, burgers, yeomen, representatives of King Zikmund, and a delegation of Moravian nobility representing both the Utraquists and the Catholics. The assembly reached the following conclusions:

1. The Four Articles of Prague were to be accepted in a more moderate form as the foundation of the political system of the land, defined as a legal code.
2. King Zikmund was solemnly deposed from the Bohemian throne and the charges against him were summarized in 14 points.
3. A provisional land council (Council of the Bohemian Kingdom), consisting of 20 members was to administer the land until the inauguration of a new king.
4. A decision was made to seek a candidate for the Bohemian throne among the members of the Polish royalty.
5. Two religious arbitrators were designated to adjudicate religious disputes. (Masters Jan Příbram and Jan Želivský).

Even though the Land Assembly of Čáslav did not succeed in bringing tranquility to the nation suffering from a civil war, the event is considered by historians as a remarkable achievement, perhaps a precursor of the first European parliament.

Tony Jandáček

*Photo on back page:
Žižka Square in Tábor with the town hall*

